

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXI

Chicago, Ill. — Penktadienis, Gegužio-May 9 d., 1975 m.

Kaina 15c

109

KEISTAS KOMUNISTU ELGESYS KAMBODIJOJE

UŽSIENIO REPORTERIAI SIUNČIA ŽINIAS IŠ P. VIETNAMO SOSTINĖS

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų teisinis komitetas vienbalsiai nutarė duoti vyriausybei lėšų vietnamiečių pabėgėlių aprūpinimui. Manoma, kad pirmadienį ar antradienį lėšos bus patvirtintos viso kongreso. Sunkumai priimant pabėgėlius didėja, sunku surasti "sponsorių", atsiradusių "sponsorių" tenka patikrinti, nes pasitaiko visokių "senbernių", kurie siūlo darbus ir pastogę jaunos merginoms, kiti pasigailėjimo vedami siūlo įmanomus dalykus, kaip viena moteris, gyvenanti dviejų kambarių bute, pasiūlė priimti šeimą su aštuoniais vaikais.

Pabėgėlių priėmimas komplikuotas dėl didelio skaičiaus atvykimo per tokį trumpą laiką. Vengrų pabėgėlių atvežimas užsitiesė 6 mėnesius ir buvo priimta 40.000. Kubos pabėgėliai, nors didelis skaičius — 675.000, bet jie atvyko tarp 1959 ir šių dienų.

Trečiadienį Saigone įvykusi pergalės šventė kartu paminėjo ir karo su prancūzais pergalę prie Dien Bien Phu, prieš 21 metus. Į Saigoną atvyko korespondentai iš komunistinių šalių, todėl valdžia leido siųsti žinias. Ruošiamas spaudos konferencijos. Saigono laikas buvo pakeičtas: laikraščiai pasukti vieną val. atgal, kad derintųsi su Hanojaus laiku. Saigone yra 120 reporterių iš 13 valstybių. Jie turi savo žinias rašyti anglų ar prancūzų kalba ir įteikti siunčiamų pranešimų nuorašus valdžios įstaigai.

Pabėgo daug katalikų

Amerikos laivo "American Challenger" kapitonas Boucher, atplaukęs į Guamą pasakojo, kad jis paėmė nuo Vietnamo pakraščiu 9.000 pabėgėlių, kurių dalį vėliau perdavė kitiems laivams, tačiau ant krantų liko tarp 30.000 ir 50.000 vietnamiečių, kurie meldė: "Sugrįšk atgal". Daug jo keleivių buvo katalikai su savo kunigais, ištisos parapijos. Vienas bėglys atsisėdė į laivą didelę P. Marijos statulą, išgelbėta iš savo bažnyčios. Kitas — "Pioneer Commander" atplaukė su 5.400 žmoniu, jų tarpe buvo P. Vietnamo senato pirm. buvęs užsienio reikalų min., policijos vadas ir Tan Son Nhut aerodromo direktorius.

Trečiadienį prezidentas Fordas paskelbė, kad "Vietnamo era baigėsi". Tas pakeis būsimų kareivių gaunamas veteranų lengvatas ir pensijas, kurios būna didesnės karo meto veteranams.

Castro mandagiai kalba apie taiką

HAVANA. — Kubos diktatorius Fidel Castro susitiko su korespondentais, atlydėjusiais sen. McGoverną į Kubą. Castro kalbėjo labai nuosaikiai ir pareiškė norą pagerinti santykius su Amerika, kuri pirmiausia turėtų atšaukti boikotą parduoti Kubai vaistus ir maisto produktus ir vėliau turėtų visai atšaukti ekonominę blokadą, pasakė Castro.

Jis priminė, kad Kuba bendradarbiavo su Amerika prieš lėktuvų grobėjus, kurie nebuvo Kubos problema. Castro pažai-

IŠ VISO PASAULIO

LUANDA. — Amerikos konsulas Angoloje, buvusioje Portugalijos kolonijoje, parėmė amerikiečiams išvažiuoti. Laukiama smurto veiksmų.

TEHERANAS. — Prancūzijos finansų ministeris Fourcade ir Irano -Ansari pasirašė prekybos ir techninio bendradarbiavimo sutartį. Iranas duos Prancūzijai 2.4 bil. dol. Prancūzai pristatys keturis modernius traukinius, du Concorde lėktuvus, padės ieškoti Irano urano kasyklų.

WASHINGTONAS. — Sekretorius Kissingeris pareiškė televizijos Today programoj, kad šiuo metu jam netiktų pasitraukti iš pareigų.

BONA. — V. Vokietija paminėjo 30 metų sukaktį nuo II-jo pasaulinio karo pabaigos. Kanceleris Schmidt apgailestavo 55 mil. žuvusių tame kare, tačiau pridėjo, kad vokiečiai neturėtų amžinai vaikščioti pelenais apšarstę galvas, iš maišo pasisūtais drabužiais. Daugumas vokiečių jau gimė po to karo ir nėra nė vieno ministerio, kurį būtų galima apkaltinti karo bailumais.

LONDONAS. — Christina Onassis, mirusio milijonieriaus 24 m. duktė, aplankė Londone savo tėvo paliktas biznio įstaigas ir pranešė, kad ji perima visų bendrovių vairą į savo rankas. Ji ketverius metus dirbo kaip sekretorė savo tėvo Olympic Airways New Yorko skyriuje.

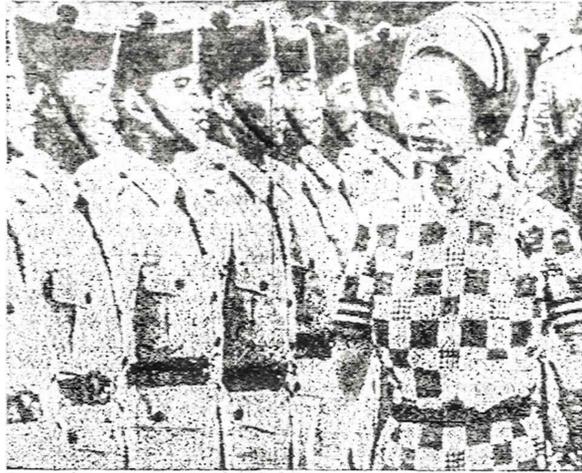
TACOMA. — Į Washingtono valstiją buvo atvežti dar 42 vietnamiečiai našlaičiai.

WASHINGTONAS. — Portugalijos informacijos ministeris Jorge Correia Jesuina pasakė, kad Amerika galės turėti karines bazes Portugalijoje ir Azorų salose, tačiau tų bazių negalės naudoti vežti ginklus į Izraelį, naujo Izraelio-Arabų karo atveju.

BONA. — V. Vokietija įsteigė specialią policijos grupę su 180 tarnautojų, kurie kovos su teroristais, ypač su Baader-Meinhof grupe. Paskutinis tos grupės žygis buvo Stokholmo ambasados puolimas, kuriame buvo nušauti du vokiečių diplomatai ir žuvo du teroristai. Likusių teismas prasidės gegužės 21 Stutgarte.

VIENTIANE. — Laose komunistai, nežinodami koalicijos susitarimų, užėmė jėga Muong Kassy miestą.

dėjo paleisti iš kalėjimų 9 amerikiečius ir žadėjo sugrąžinti lėktuvų piratų atvežtus į Kubą pili-nigus — 2 mil. dol.

Karalienė Elzbeta aplankė koloniją Hong Konge. Čia ji apžiūrė gūrka kareivių garbės sargybą. Britanija valdo Hong Kongą jau 133 metai, karalienės vizitas yra pirmas per visą tą laiką.

Maskva ragina arabus vienytis

MASKVA. Pabaigusį visą seriją pasitarimų su arabų vadais, sovietų vyriausybė pabrėžia pirmadienio Pravdoje arabų vienybės reikalingumą. Nuo vienybės priklausys visu taikos derybų pažanga, rašo Pravda.

Maskvos valdžia per praėjusias tris savaites derėjosi su Irako, Sirijos, Egipto ir Palestinos Laisvinimo Organizacijos delegacijomis. Paskelbtuose komunikatuose nesimatė reikalavimų greitai susaukti Ženevos konferenciją, kurios daug mėnesių reikalauja Sovietų Sąjunga.

Arabų vienybės reikalais tarp Bagdado ir Damasko važinėja Saudi Arabijos šeikas Zaki Yamani, bandymams išspręsti ginčą dėl Eufrato upės vandens. Libane tęsiasi kovos tarp palestiniečių ir dešinio sparno Libano grupės. Palestiniečių santykiai su Jordanu tebėra blogi, lygiai kaip Egipto santykiai su Libija. Arabų užsienio reikalų ministrai net negali susitarti, kur šaukti sekanciją konferenciją. Vieni siūlo Mogadishu miestą, Somalijoje, o kiti — Kairą.

Washingtono Izraelio ambasadorius Simcha Dimitz pareiškė valstybės departamentui savo susirūpinimą dėl žinios, kad Amerika duos Jordanui naujų priešlėktuvinių raketų, kada Izraelis naujų ginklų neduoda, kol pasibaigs Amerikos politikos Viduriniuose Rytuose apžvalga.

Izraelio policija suėmė daug arabų prie kaimo, kur arabai nužudė pravažiuojantį žydą, sunkvežimio šoferį.

Laose komunistų tankai veržiasi į karališkąją sostinę Luang Prabang. Koalicinė valdžia įsakė karo paliaubas, tačiau komunistai "neklanso", nors valdžioje yra ir komunistų vadai.

Kambodijos buvęs prezidentas Khoy pareiškė Kalfornijoje, kad buvusi vyriausybė, norėdama atsikratyti Lon Nolo, sumokėjo jam milijoną dol., kad tik jis išvažiuotų iš Kambodijos.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Sen. George McGovern baigė vizitą Kuboje. Castro jį pagyrė, pavadino kovotoju prieš fašizmą, Malvaus proto, praktišku žmogum.

Prancūzija vakar minėjo II-jo Pasaulinio karo pabaigą. Prezidentas padėjo vainiką ant Nežinomo Kareivio kapo, pasakė, kad Prancūzija myli taiką, tačiau stiprina gynybą.

Libane gali pasitraukti vyriausybė, nes dešinieji koalicijos nariai, septyni ministrai, pasitraukė iš pareigų. Priėmė: premjeras nepasituntė kareivių neramumų malšinti.

Amerika sustabdė pabėgėlių išvežimą iš Tailandijos, kur yra 5.000 kambodiečių ir 400 vietnamiečių.

Londone Viet Congo valdžios atstovė pareiškė, kad P. Vietnamas priimtų paramą iš bet kurios šalies, ir iš Amerikos, tik be jokių sąlygų. Amerika net privalanti padėti atstatyti Vietnamą, kurį sugriauti ji padėjo.

Ponia Ngo Dinh Nhu, buvusio prezidento Diem brolio žmona, pareiškė, kad jos tėvynė prarado visus šansus nugalėti komunizmą, kai į karą įsijungė Amerika. Jos vyras ir prezidentas Diem žuvo 1963 m. perversme.

Paliko dviejų marinų kūnus

WASHINGTONAS. — Pentagonas paskelbė, kad sąmyšyje P. Vienamo evakuacijos metu buvo palikti dviejų žuvusių marinų kūnai. Praėjusį ketvirtadienį Pentagonas buvo paskelbęs, kad kūnai išvežti į "Midway" lėktuvnešį. Pasiteiravus laive, marinų kūnų jame nebuvo. Jie, pasirodė, liko ligoninėje netoli Tan Son Nhut aerodromo.

Marinai buvo sargybiniai Saigono gynybos atšakų įstaigoje. Jie žuvo nuo komunistų artilerijos. Ši žinia labai nemaloni net žuvusių tėvams, bet ir marinų korpusui, kurio tradicija yra nepalikti mūšio lauke žuvusių ar sužeistų savo kareivių. Valstybės departamentas pareiškė darąs žygių atgauti iš Saigono žuvusių karių lavonus. Tie mariniai laikomi paskutiniaisiais žūtisiais Vietnamo kare. Du kūnai žuvo, kai jų helikopteras nukrito evakuacijos metu į jūrą, tačiau oficialiai jų paskendę kūnai laikomi "dingusiais".

VIENA. — Kardinalas Mindszenty bus palaidotas gegužės 15 d. Mariazell koplyčioje, 60 mylių nuo Vienos. Tai vieta, kurią lankydavo Vengrijos katalikai.

Kairėje Tautinės Kinijos premjeras Chiang Ching Kuo, mirusio Chiang Kai Sheko sūnus ir valdančios partijos vadas. Dešinėje respublikos prezidentas C. Yen.

KAREIVIAI ISTUŠTINO MIESTUS, NAIKINA NAMŲ BALDUS, APARATUS

PANGKOKAS. — Į Tailandiją pagaliau atvyko paskutiniai Kambodijos užsieniečiai, jų tarpe ir keliolika korespondentų. Anksčiau išvykę korespondentai buvo nutarę nieko neskelbti ir nerodyti fotografijų, kol visi išvažiuos, kad nepakenkus likusiems komunistų rankose. Dabar paaiškėjo keisti Kambodijos komunistų veiksmai. Šalia buvusių valdžios žmonių ir karininkų žudymo, Kambodijos komunistai dar nežinomais tikslais išvarė iš visų didesnių miestų gyventojus į kaimus. Miestai atrodo išmirę, gatvėse pūva lavonai, visur mėtos iš turtingųjų namų išmesti sušalę šaldytuvai, vešintuvai, televizijos, radijo aparatai ir kiti modernios civilizacijos turtais.

Amerika neapleis savo sąjungininkų

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas užtikrino N. Zelandijos ir Australijos premjerams, kad Amerika neužmirš savo įsipareigojimų ir atsakomybės, stovės šalia savo draugų ir sąjungininkų Azijoje ir visur kitur.

Be minėtų dviejų premjerų trečiadienį prezidentą aplankė ir Britanijos Wilsonas, su kuriuo prezidentas aptarė Nato reikalus ir artėjančią Nato valstybių vadų konferenciją Briuselyje, gegužės 29 ir 30 d. Trys premjerai susistojo Amerikoje, grįždami iš comonvelto valstybių suvažiavimo Jamaikoje.

Be minėtų dviejų premjerų trečiadienį prezidentą aplankė ir Britanijos Wilsonas, su kuriuo prezidentas aptarė Nato reikalus ir artėjančią Nato valstybių vadų konferenciją Briuselyje, gegužės 29 ir 30 d. Trys premjerai susistojo Amerikoje, grįždami iš comonvelto valstybių suvažiavimo Jamaikoje.

Atidėjo derybas iki birželio 2 d.

ŽENEVA. — Amerika ir Sovietų Sąjunga paskelbė, kad derybos dėl strateginių ginklų pertraukiamos iki birželio 2 d. Per tą pertrauką abi vyriausybės kartu su derybų delegacijomis apžvelgs padėtį.

Derybos vyksta dėl techniškių detalių bendram Vladivostoko susitarimui tarp prezidento Fordo ir Brežnevo. Jiedu pernai lapkričio mėn. Vladivostoke susitarė apriboti abiejų valstybių bendrą raketų ir didžiųjų bombonešių skaičių 2.400 riba. Tame skaičiuje galima turėti iki 1.320 raketų su daugiagalviais užtaisais, kurių kiekvienas gali iškristi į atskirą taikinį.

Sunkumai susitarti privertė atidėti Brežnevo vizitą į Washingtoną iki rudens, kada tikimasi pasirašyti susitarimą. Ši pertrauka nelaikoma derybų iširimu, pareiškė dr. Fred Ikle, nusiginklavimo agentūros galva.

Apie "detente"

MASKVA. — Buvęs ambasadorius Averell Harriman pasakė Maskvoje, kad amerikiečiai arba yra prieš detantę arba labai perdėtai ją remia, nes jie nesupranta ką tas žodis reiškia. Jis paaiškino, kad "raprochement" reiškia susitaikymą, "entente" reiškia susipratimą, o "detente" reiškia įtempimų sumažinimą, prieš ką negalys būti niekas nusistatęs.

Harrimanas, buvęs ambasadorius Maskvoje, atvyko kaip prezidento įgaliojimo dalyvauti Maskvos 30 metų karo pergalės minėjime.

Saulėta, gali trumpai lyti. diena 65°, naktį 45. Saulė teka 5:30, leidžiasi 7:56

MŪSŲ VEIKLOS AKIMIRKOS

REDAGUOJA L. VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SĄJUNGOS
PREZIDIUMO REDAKCINĖ KOLEGIJA

Adresas: G. J. Lazauskas, 208 West Natoma Avenue,
Addison, Illinois 60101

1945 METAI

NR. 7

Liaudininkų suvažiavimas

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos Prezidiumas ir Chicago Liaudininkų kuopos valdyba jau turėjo du bendrus posėdžius ryšium su šiais metais šaukiamu liaudininkų suvažiavimu.

Apsvarstius šiuo reikalu gautus pasiūlymus, galutinai nutarta suvažiavimą bei mini-konferenciją šaukti š. m. liepos 5 d. Chicagoje.

Konferencijos šeiminkai — LVLS Chicago kuopos valdyba. Aptarta ir bendra programa, kurią smulkiau paruošė LVLS prezidiumas su taryba ir atsižvelgiant į narių ir kuopų pageidavimus. Netrukus išleisime LVLS prezidiumo biuletenyje, skirtame nariams ir prijaučiantiems, bus pateikta smulkesni informacijų konferencijos ir kitais organizaciniais klausimais.

Rengėjai — LVLS Chicago kuopos valdyba — susitarė su mielaus bičiuliais Faustina ir Mečiu Mackevičiais, kad jų jaukią sodyboje, esančioje visai prie pat Chicago, įvyktų šis suvažiavimas. Žodžių, suvažiavimo rengėjai parinko tinkamą laiką, vieną iš ilgiausių savaitgalių ir kai oras būna gana šiltas, ir vieta, kur ir anksčiau buvo ne kartą susirinkta.

Visi bičiuliai kviečiami šią datą pasizymėti ir konferencijoje dalyvauti.

Varpininkų ideologija ir ekonominių Lietuvos reikalų tvarkymas

A. RIMKA

(Šis prof. Albino Rimkos, buv. Sandaros ir liaudininkų veikėjas, straipsnis perspausdinamas iš "Varpininkų Keldais", Studentų "Varpo" D-jos leidinio, 1939 m. Žiūr. pradžią praeitame MVA nr. 6. Šį kartą pateikiame ketvirtąjį skyrelį. Sekantį kartą bus platus skyrelis apie demokratiją ir kooperatizmą.)

1. Socialekonominė santvarka, kur ne tiek krepšiamas dėmesys į tai, kad gamybos priemonės būtų kuriuo nors vienu griežtai išlaikytu principu paskirstytos arba naudojamos, kiek į tai, kad gamybos priemonių naudojimas duotų kiek galint didesnę socialinį produktą (kad darbas būtų vaisingesnis) ir kad to produkto (gamybos vaisių) naudojimas būtų sutvarkytas taip, kad plačiųjų darbo minčių fizinės ir moralinės pajėgos augtų ir kad tautos gerbūvis klestėtų.

Nesunku suprasti, kad radikališkiausias visos ūkio problemas darbininkų naudai įgalina išspręsti pirmoji sistema. Kai Markso Engelo *Komunistų Manifestas* 1848 m. svėdė proletariato minios šūkį, kad panaikinus gamybos priemonių privatinę nuosavybę, proletariatas "neturi ko nustoti, tik tai rečiau" — tai tas šūkis tuo metu konstatavo vien tikrai visų darbininkų žinomą ir kiekvieno jaučiamą gyvenimo tikrąją būklę: nes tada proletariatas, neturėdamas savo profesinių organizacijų nei socialinės globos įstatymų, iš tikrųjų nieko daugiau neturėjo, išskyrus visagaliųjų darbų savivalingai nustatomą darbo sąlygų mokėjimą. Bet uoliajam Markso mokiniiui Leniniui po 70 metų pasitaikė proga tuos rečiau sutraukti Rusijoje, kur juos nešiojo ne daugiau kaip 10% visų gyventojų, o apie 90% turėjo šios ar tokios nuosavybės. Bet tą nuosavybę panaikinus, tapo panaikintas ir atskiras daugių, negu tai dienai reikalinga, dirbti ir taupyti. Štai dėlko Rusijoje prireikė beveik poros dešimčių metų skurdžiausio gyvenimo net ir pačiam proletariatui, ligi gyvenimas gerėti pradėjo. O ir tai pasiekta tikta paukiojusių sistemų ir principų vienumą ekonominę politiką ir iš dalies restauravus privatinę nuosavybę instigavę.

Šiuo pavyzdžiu aš nenoriu pasakyti, kad gamybos priemonių socializacija arba socializmas savaime su demokratijos ideologija nesuderinama

ar kad iš viso vadinamu kolektyvizmo principu tvarkomas ekonominis gyvenimas visose be išimties sąlygose ekonomiška, neracionalus būtų. Pirmiausia dėl socializmo suderinamumo su ideologija. Demokratijos ideologija — tai liaudies, arba gyventojų daugumo ideologija. Jei gyventojų daugumą sudaro proletariatas — o Marksas socializmą įsivaizdavo tik po to, kai gamybos priemonės bus susikauptos "sauljelės" kapitalistų rankose, visi gi kiti istorijos proceso eigoje bus vien proletarai, — tai jis ir bus tikras bei vienintelis demokratijos eksponentas. Šiose sąlygose gamybos priemonių socializacija ar net jų ekspropriacija ir paskui bendras, vienu ar kitu būdu sutartas, tų priemonių naudojimas bus visiškai su demokratijos ideologija suderinamas. Ir jeigu tik toksai naudojimas garantuotas tiems patiems darbininkams ne blogesnis darbo ir gyvenimo sąlygas kaip buvo anksčiau ir, be to, neužkirs kelio ūkio ir žmonių kultūros pažangai ateityje, tai gamybos priemonių socializacija grynai ekonominiu atžvilgiu bus jau pateisinta, nekaltant apie socialinę klausimą pusę. Dėl to visai nuosekliai ir suprantama, kai proletariato ideologija ir vada reikalauja iš pagrindų keisti ekonominę santvarką ir įvesti socializmą.

Tačiau jau kitokia situacija, kai tikrojo proletariato tėra, kaip štai Lietuvoje, tik keletas procentų, o milžinišką gyventojų daugumą sudaro žmonės, kurie vienoj ar kitoj formoj turi bet kokios rūšies gamybos priemonių (žemės, amato įrankių) arba yra susitaupę atliekamo pinigų nuosavoms gamybos priemonėms įsigyti. Kad teigti, jog ir šiose sąlygose su demokratijos, t. y. gyventojų daugumos, ideologija tegali būti suderinta tik visų gamybos priemonių socializacija, reiktų pirmiau įrodyti, kad bent jau didelė smulkiųjų ir vidurinių ūkininkų (Kudirkos "purvinių artojų ir mėšlavėžių") ir amatininkų bei kitokių smulkių verslininkų (Kudirkos "suo-

ding kalvių") dauguma savo turimųjų gamybos priemonių individualiai naudoti nei savarankiškai nenori. Nes tik šiose aplinkybėse būtų galima teigti ir įrodyti, kad gamybos priemonių socializacija yra suderinama su duotosios demokratijos ideologija. Tačiau ir tai dar būtų reikalinga viena papildoma sąlyga: kad, individualinį gamybos priemonių naudojimą pavertus kolektyviniu, gautasis socialinis produktas (darbo vaisius) nebūtų mažesnis, kaip buvo anksčiau (esant individualiniam naudojimui) ir kad tu pačių darbo žmonių daugumos gyvenimo sąlygos nei ateities perspektyvos nepablogėtų.

Nagrįnėjant klausimą teoretiškai principinę plotmę tuo tarpu nėra svarbu, ar gali kur nors atsitikti, kad turintieji bet kokių gamybos priemonių savo individualinį nuosavybės geruoju jų išsižadėtų (iš amatininkų ir smulkiųjų verslininkų istorijos mes žinome, kad į proletariato eiles tokie žmonės eina tik po to, kai jau visa ko nustoja ir nebegali net skurdžiai išgyventi). Taip pat visai kitos plotmės būtų klausimas, jei ekonomikos mokslas ir praktika būtų įrodžiusi, jog gamybos priemonių socializacija ir kolektyvinis arba valstybinis jų naudojimas didesnę socialinį produktą duoda, negu esamas individualinis naudojimas. Tokiu atveju būtų galima pateisinti ir bet kurios ūkio politikos priemonių priverstinumą. Tačiau net ir tuo atveju, kai šios rūšies priemonių pavartojimas gyventojų daugumos būtų pagerintų, vis dėlto negalima būtų sakyti, kad tokios priemonės "pilnai atitinka demokratijos ideologiją, — nekaltant jau apie tai, kad bet kurios rūšies ekonominės politikos priemonių "iš viršaus" primetimas visai tautai prieš daugumos norą visuomet veda į labai stidų nesuderinamumą su demokratijos ideologija. Nes mesianizmo keliu ejo ir tebeina ne tik tautų ir žmonių genijai bei pranašai, bet ir siauriausio proto pataloginiai maniakai ar net kriminalinių politikų savanauddžiai, kurie taip pat gana dažnai save tautų išganytojai arba vadais paskelbia. Ir nėra jokio kriterijaus, kuris įgalintų jau iš anksto atskirti tikrąjį genijų nuo siaurapročio maniako ir kilnadvasį — nuo savanauddžio tirono. Principiniu gi ir demokratijos ideologijos atžvilgiu, Lenino — Stalino praktiškai atgaivintoji Lavrova "aktivosios proletariato mažumos" teorija su kategorišku imperiatyvu vykdyti proletariato daugumos norą, yra visai lygiavertė su plutokratų ir vištosios rūšies autokratų bei diktatorių skelbiamą teorija ir jų valdymo bei tvarkymo praktika: nes visi jie sako, o daugelis ir tiki, kad jų valdžia bei naudojamos priemonės yra tautai geriausios ir naudingiausios.

Taigi socializacija savaime demokratijos ideologijai neprieštarauja, jei duotą šalyje proletariatas ir demokratija yra identiški dydžiai. Bet socializacija "iš principo", daroma bet kurio mokslo ar "aktivosios mažumos" teorijos vardu, ir prieš gyventojų daugumos norą — su demokratijos ideologija visai nesuderinama. Įsidėmėtina, kad šią tezę yra oficiališkai pripažinusios net proletariato demokratinės organizacijos, kai 1920 m. II Internacionalas savo rezoliucijoje pabrėžė:

"Pirmasis uždavinys — plėtoti laisvą visuomeninių jėgų veikimą. To gi negalima pasiekti per mažumos diktatūrą... Kongresas smerkia žiaurų darbu išnaudojimą būtu neįmanomas?"

Socializacija eis žingsnis po žingsnis (Bus daugiau)

Už tėvynę

(Dr. Kazio Griniaus paminėjimui)

Arėjas Vitkauskas, tris metus tarnaudamas savanoriu Lietuvos kariuomenėje, 1919—1921 m. parašė pluoštą eilėraščių ir apysakų iš kovų už Lietuvos nepriklausomybę laikotarpiu. Šią savo kūrybą 1926 metais autorius atskiru leidiniu paskyrė "Varpo" gadynės senam kovotojui, Dr. Kaziu Griniui, tuo

žingsnio (palaipsniui) nuo vienos gamybos šakos prie kitos, sulig tuo, kaip kurioje valstybėje kokios yra sąlygos. Tačiau, kad ir kaip socialistai eina prieš privatinio pelnymsi ūkį, jie negriaus jo nei vienos gamybos šakos anksčiau, negu galės pakeisti geresne organizacijos forma. Toksai palaipsniui einas socializavimas neleidžia, apskritai imant, atimti privatinę nuosavybę be atlyginimo ne tik dėl to, kad tautai būtų neteisinga paliesti vien atskirus asmenis, bet ir dėl to, kad kapitalistinių verslo jmonių konfiskavimas pakenktų toms ūkio šakoms, kurių dar negalima socializuoti".

Toliau tose pačiose rezoliucijose pabrėžiama, kad toje "plačioje laisvėje, kokia turės būti socialistinėje visuomenėje, socializavimo principas nedesni socialinį produktą duoda, negu esamas individualinis naudojimas. Tokiu atveju būtų galima pateisinti ir bet kurios ūkio politikos priemonių priverstinumą. Tačiau net ir tuo atveju, kai šios rūšies priemonių pavartojimas gyventojų daugumos būtų pagerintų, vis dėlto negalima būtų sakyti, kad tokios priemonės "pilnai atitinka demokratijos ideologiją, — nekaltant jau apie tai, kad bet kurios rūšies ekonominės politikos priemonių "iš viršaus" primetimas visai tautai prieš daugumos norą visuomet veda į labai stidų nesuderinamumą su demokratijos ideologija. Nes mesianizmo keliu ejo ir tebeina ne tik tautų ir žmonių genijai bei pranašai, bet ir siauriausio proto pataloginiai maniakai ar net kriminalinių politikų savanauddžiai, kurie taip pat gana dažnai save tautų išganytojai arba vadais paskelbia. Ir nėra jokio kriterijaus, kuris įgalintų jau iš anksto atskirti tikrąjį genijų nuo siaurapročio maniako ir kilnadvasį — nuo savanauddžio tirono. Principiniu gi ir demokratijos ideologijos atžvilgiu, Lenino — Stalino praktiškai atgaivintoji Lavrova "aktivosios proletariato mažumos" teorija su kategorišku imperiatyvu vykdyti proletariato daugumos norą, yra visai lygiavertė su plutokratų ir vištosios rūšies autokratų bei diktatorių skelbiamą teorija ir jų valdymo bei tvarkymo praktika: nes visi jie sako, o daugelis ir tiki, kad jų valdžia bei naudojamos priemonės yra tautai geriausios ir naudingiausios.

Sitomis citatomis aš tik norėjau pabrėžti, kad net grynai proletariato atstovai, jei jie išpažsta demokratijos ideologiją, nereikalauja nei visuotinės lygybės, nei gamybos priemonių privatinę nuosavybę be atodairinio panaikinimo. Viena, kas reikalaujama ir kas demokratijos atžvilgiu tikrai yra teisinga reikalauti — tai kad "nebūtų išnaudojamas kitų žmonių darbas". Bet ir čia pabrėžiama, kad neleistina griauti kapitalistinę gamybos formą bet kurioje ūkio šakoje "anksčiau, negu galima ją pakeisti geresne organizacijos forma". Tai yra tikrai sveikas ir įsidėmetinas, nes su demokratijos ideologija suderintas, ekonominių reikalų tvarkymo nuostatas.

Tuo būdu galutinai tenka prieiti išvadą, jog visuotina gamybos priemonių socializacija bei jų kolektyvinis naudojimas kad ir yra su demokratijos ideologija suderinama, bet toji pati ideologija reikalauja atsižvelgti vietos ir socialekonominių aplinkybių, kurios ir nulemia, ar duotose sąlygose yra tikslingesnė visuotina, visos ūkio šakos apimanti, ar tik dalinė socializacija. Svarbiausias gi kriterijus — tai ūkininkų, amatininkų ir kitų svetimų darbo neišnaudojančių verslo žmonių esimas. Ten, kur šios gyventojų grupės yra, tai jų turimos gamybos priemonės ne socializuojamos, o paliekamos ir toliau jų privatinę nei nuosavybę. Taigi demokratijos ideologija privatinę nuosavybę esimo savaime nesmerkia, o smerkia tik tos nuosavybės, kaip gamybos priemonės naudojimą kitų žmonių darbu išnaudoti. O jeigu taip, tai demokratijos ideologija juo labiau negali reikalauti visuotinai kolektyvinio naudojimo.

Bet gal visos problemos būtų išspręstos, jei gamybos priemonės būtų paskirstytos individuališkai atskirų asmenų naudojimui po tiek, kad svetimų darbu išnaudojimas būtų neįmanomas?

laiku minint jo 60 metų amžiaus ir 35 metų visuomeninio darbo sukaktis. Šis eilėraščių ir apysakų rinkinys pavadintas "Už tėvynę" ir išleistas 1926 m. Kaune, mažo formato, 64 psl. Leidėjas buvo daugelis Amerikos lietuvių veikėjų, ypač iš sandariečių, būtent: A. B. Strimaitis — ALT Sandaros pirmininkas, J. O. Širvydas — "Vienybės" red. Brooklyne, A. Ivas — ALT Sandaros komiteto narys ir veikėjas, J. W. Liutas — ALT Sandaros buv. pirm. ir United States Lines vyr. atstovas Lietuvoje, F. J. Bagočius — advokatas ir liet. veikėjas Bostone, "Naujienu" — pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje, A. Zyntas — leidėjas ir red. mėn. žurn. "Gyvenimas", Chicagoje, Pr. J. Bubllys-Bobllis — advokatas Worcesteryje, Mass., A. Ramanauskas — veikėjas New Yorke.

Liaudininkai ir visuomenė žurn. Arėjui Vitkauskui bus dėkingi, kad jis šiais metais šį knygelę vėl išleido antra laida kaip tik tuo laiku, kai už mūsų pusės susilaukia daugiausiai atsiliepiamų iš anapus. Esu informuotas, kad ūkininkų ir kitokio gyvenimo negal-

Turinyje, po dedikacijos, įdėta Dr. Kazio Griniaus nuotrauka, toliau panaudota A. Zikaro skulptūros "Už tėvynę" įspūdinga nuotrauka. Eilėraščių ir apysakų turinys yra gana įvairus. Daugelis dalykų rašyta karo lauke. Yra šie eilėraščiai: Karžygiams, eilėraščių skirtas Leonui Vabergui, garbingai žuvusiam karo lauke, Atminimui A. A. Karužo Sidaravičiaus, Drašiau, Lietuvių malda, Ne girelė už, Lenkams, Kareivėlio dūma, Pavasaris, Aš, kareivis Lietuvos, Ateitis, Sargyboje (šis eilėraščių rašytas sargybos būste, 1919 m.), į Vilnių.

Apysakos, kurių antraštės pa-

čios kalba, yra šios: Muzikos slėpinga galė, Karžygio kapas, Atminimui a. a. viršilos Jono Pažemecko, Atgimimas, A. a. Karužo Broniaus Mickelino atminimui, Pas bernelį, Iš fronto, Metinėms žuvimo sukaktuvėms paminėti pirmųjų lietuvių karžygių: kareivio Povilo Lukšos ir karininko Juozapavičiaus, Širdelė nujautė, Savanoriai, Kovos

draugui, Brolių kapai, Vaduokli-me Vilnių. Eilės ir apysakos yra trumpos, išskyrus apysaką "Savanoriai", turinys įdomus, lengvai skaitomas. Trumpai valandėlei skaitytojas nukeliamas į tuos už Lietuvos nepriklausomybę kovos metus. Gal ir atėity Lietuvos laisvė bus atkovota tik ginklu. Vyt. Sbs

Juozo Audėno kalba

WORCESTER, Mass.—Juozas Audėnas, Vliko vicepirmininkas, buvo pakviestas kalbėti Worcesterio Lietuvių Bendruomenės apylinkės ir visuomenės susirinkime š. m. balandžio 20 d. Tema — Padėtis okupuotoje Lietuvoje bei naujos doktrinos lietuviams išnaudoti. Ši kalba ištiesai jau buvo perspausdinta Naujienų š. m. balandžio 24 ir 25 d. laidose. Kalba buvo įdomi ne tik klausytojams, sekantiems kiekvieną Lietuvos laisvinimo kovos žingsnį.

Juozas Audėnas, baigdamas paskaitą pabrėžė, dėl ko jis pasirinko šią temą ir nagrinėjo tuos klausimus. "Pasirinkau juos todėl, kad šitų problemų kritika iš mūsų pusės susilaukia daugiausiai atsiliepiamų iš anapus. Esu informuotas, kad ūkininkų ir kitokio gyvenimo negal-

vimo bei negerovių kritika bolševikai mažiau domisi. Bet, kai paliečiamos jų ideologinės doktrinos, tarp jų ir rusifikacija, jis tuoj iniršusiai puola kritikus. Mūsų tauta veda atkaklią kovą ne tik prieš sovietines doktrinas, prieš žmogaus teisių ir visokių laisvių paneigimą, prieš ruvo perspausdinta Naujienų š. m. balandžio 24 ir 25 d. laidose. Kalba buvo įdomi ne tik klausytojams, sekantiems kiekvieną Lietuvos laisvinimo kovos žingsnį. Juozas Audėnas, baigdamas paskaitą pabrėžė, dėl ko jis pasirinko šią temą ir nagrinėjo tuos klausimus. "Pasirinkau juos todėl, kad šitų problemų kritika iš mūsų pusės susilaukia daugiausiai atsiliepiamų iš anapus. Esu informuotas, kad ūkininkų ir kitokio gyvenimo negal-

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

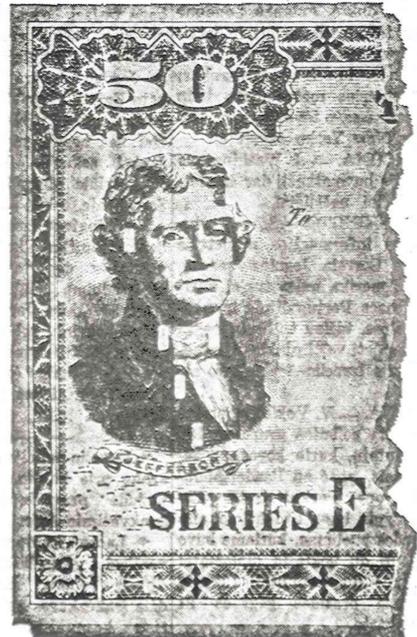
YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą "Dėdės Šerno gyvenimą". Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai gautų žiemos ar vasaros pasikaitymams nu-pirkti Antano Rūko parašytą "VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMA" — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo AN-TANO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrinė forma pasakoja duos progas susipažinti su mūsų pirmųjų išvykusių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENU" ADMINISTRACIJOJE

Steal me. Burn me. Throw me away. I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned, or lost, or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now I think you're interested when I tell you the number of 6 years (1945) the first year. There's no reward if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at any bank. Interest is not added to the rate. Interest is not added to the rate. Interest is not added to the rate.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

MADEIRA YRA PATI GRAŽIAUSIOJI IR DERLINGIAUSIOJI SALA

Rašo VLADAS RASČIAUSKAS

Portugalijoje didieji viešbučiai beveik tušti, todėl turizmą organizuojantieji pareigūnai atvykusius kelionių biuro atstovus paskirstė į kelis viešbučius. Pirmiausiai pernakvojome pačiame ištaigingiausiame — Altis.

Viešbučio Altis vadovybė mus labai gražiai priėmė, vaišino ir maitino. Turėjome progos paklausti gražių balsų ir pamatyti portugalisko "klumpakojų". Portugalai turi kelis tautinius šokius, bet jų gaida ir taktas labai panašūs į lietuviškus, tiktai portugalų jaunimas juos šoka visai kitaip.

Sekantios dienos rytą visi turistai buvo nuvežti į Cascais priemiestį kur buvo pats prastiausias Portugalijos viešbutis — Estoril. Tai vienas seniausių ir geriausiai įrengtų viešbučių.

Estoril virėjai parodė, kokią skanią žuvį jie moka iškepti ir kokią gerą mėsą moka paruošti. Tai pats seniausias hotelis, kuriame stovėjo karaliai, jų vaikai ir aukšti valstybių ministrai bei generolai. Pasirodė, kad ir šitas geriausias hotelis veik pustuštis. Ne pustuštis, bet tuščias tikra to žodžio prasme. Jame nebuvo nei 10% išnuomotų kambarių. Nei vieno hotelio vedėjas neprasė atsiųsti turistų, kiek prašė šio pačio seniausio ir ištaigingiausio hotelio vedėjas.

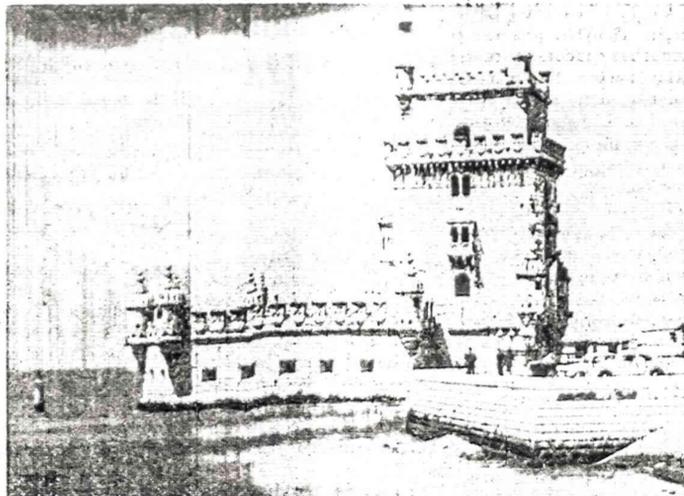
Kaip visi didesnieji hoteliai, taip ir Estoril turi visas reikalingas sales susirinkimams, šokiams ir pasipinigavimams. Šokti nenorėjau, nes buvau gerokai išvargęs, bet man parūpo užteiti į Casino ir pabandyti savo laimės. Pradžioje viskas ėjo ramiai, po kelias dešimtis dolerių prakišdavau ir tiek pat ar daugiau laimėdavau. Išsibliaiviau ir man nuovargis praėjo.

Už kokio gero pusvalandžio banke jau buvo 300 mano dolerių. Nutariau dar kartą rizikuoti. Pasakiau, kad — eina viskas. Rato sukėjas pasižiūrėjo į mane, gražiai nusišypsojo ir kaire ranka pasuko viską į kirtai pusę. Ratas sukosi, sukosi ir vėl sukosi... Man jau atrodė, kad jis, priėjęs prie mano numerio, sustos, bet jis kaip besiuoku, taip toliau sukosi...

Galų gale, jau gerokai išvargęs ir jėgų visai netekęs, ratas nepajėgė ateiti prie mano numerio.

Rato sukėjas nieko nesakė, tik tiktai rankas išskėtė... Man jau buvo aišku, kad aš netekau \$300. Labai liūdnai į mane pažiūrėjo ir kelios ponios, kurios atidžiai sekė ratą ir stebėjo, kur jis sustos... Man kito kelio nebuvo, kaip keltis, nusilenkti stebėtojams ir gerokai lengvesne kišene eiti į savo kambarį.

Laimė, kad pralaimėjimas man nervų nepertempia. Mane labiau įtempia pats lošimas, bet

Savo laiku Koimbrą ir Lisaboną nuo jūros saugojo čia matoma arabų statyta tvirtovė. Iš jos galėjo gintis nuo artėjančio priešo ir priartėjusio visai prie sienų. Dabar šią seną tvirtovę sekma dieniais lanko portugalai ir užsieniečiai. Ši sena tvirtovė dabar vadinama Belemn tvirtove. Rasčiauskas kartu su kitais šioje tvirtovėje buvo, o vėliau maudėsi greta esančiame paplūdimyje.

kai pralošiu, tai noriu galimai greičiau užmiršti. Kai aš leidžiuosi panašion kelionėn, tai apskaičiuoju, kiek maždaug tokia kelionė man gali kainuoti ir įsidedu dar tukstantį dolerių, kad turėčiau ką pralošti... Kad kartais praloštas pinigais grįžta. Vieną kartą Jugoslavijoje laimėjau 500 dolerių ir atidaviau juos labai apdairiai palydovei, kuri gražiai aiškino visą Jugoslavijos istoriją ir ežerų grožį. Kai atidaviau laimėtus pinigus, tai tik bėdos pasidariau... Ji panorė, kad aš ją Amerikon išsiveičiau, bet tokiai sudėtingai kelionei aš nebuvau pasruošęs...

Aptarę visus turizmo reikalus ir gavę reikalingus paaiškinimus apie keliones Europoje ir apie turizmo svarbą pačioje Portugalijoje, nežiūrint koki politikai kraštą valdytų, mus susidono į lėktuvą ir už gero pusvalandžio nunešė į Madeiros salą.

Madeira yra pati gražiausioji Portugalijos sala. Ji yra Atlante, pakeliui į Ameriką. Madeira ne viena. Aplinkui ją yra kelios mažesnės salos ir salytės. Didesnioji yra Porto Santo sala. Ji stovi kiek į rytus nuo Madeiros. Porto Santo yra apstatinėta keliomis mažomis salelėmis, iš kurių gali pastebėti artėjančius priešo laivus. Yra didokas iškyšulys, kuriame yra švyturys, saugojąs salą nuo lėktuvų ir nuo laivų.

Porto Santo buvo pats didžiausias ir saugiausias portugalų uostas, o dabar saloje yra didokas aerodromas, kuriame gali nusileisti įvairaus dydžio lėktuvai. Bet mes į Porto Santo uostą neplaukėme. Mūsų lėktuvas labai lengvai nusileido į Funchal aerodromą.

Iš lėktuvo matėsi visa Madeiros sala. Diena pasitaikė graži, šviesi, matėsi patį aukščiausias 1860 metrų kalnas ir įvairiausi salos keliai. Sala yra kokių 800 mylių atstume nuo Lisabonos.

Sala iš tolo atrodo visai žalia. Visi salos pakraščiai yra apaugę medžiais ir žolėmis. Žemesnės salos vietos apaugusios cukraus nendrėmis, daržovėmis, vaismedžiais, vynuogynais. Saloje yra tikrai 300,000 gyventojų, bet nėra saloje nė vienos vietos, kuri nebūtų išnaudojama. Salo-

je auga įvairiausi vaisiai ir daržovės. Vietos gyventojai tris kartus ir metus sodina bulves, nulat yra šviežių pomidorų ir gražiausių agurkų. Madeira yra tikrai 50 mylių ilgio ir 20 mylių pločio. Iš lėktuvo galėtum pėsčias ją skersai ir išilgai pereiti, bet kai nusileidi ir pamatytai kalnus, tai apie jokią vaikščiojimą ir kalbos negali būti. Galėtum eiti savaites, tai kiton pusėn nepereitum, nes kelias būtų labai ilgas.

Madeiroje nėra sniego, bet portugalai užsimanė rogutėmis pasivažinėti, kaip važinėjasi šveicarai. Jie rogėmis važinėjasi, nutariau pasivažinėti ir aš. Vietoj sniego, jie prisirinko slidžių, vandens išlygintų akmenų ir išklojo kelią nuo kalnų. Nie-

PERCY SICLO GERINTI SANTYKIUS SU CASTRO

Kalbėdamas Amerikos Valstybių Organizacijos (OAS) suvažiavimo išvakarėse, Ilinojaus senatorius respublikonas Charles Percy pasiūlė nuimti visas ekonomines ir politines sankcijas, kokios yra vartojamos prieš Kubą.

Kalbėdamas Senato posėdyje, Percy pranašavo, kad yra daugiau negu 50-50 galimybė, kad 14 OAS valstybių nuties kelią

kad nemaniau, kad rogutės akmenimis gali slysti lygiai taip, kaip slysta sniegu. Kaip aš važinėjasi akmenimis, parašysiu rytoj.

(Bus daugiau)

nuimti nuo Kubos jau 11 metų uždėtas sankcijas.

"Pasirodė, kad ta politika vietoje nuvertusi Castro režimą, tik padėjo suvienyti Kubos gyventojus remti jų revoliucinius lyderius", pasakė Percy.

Nuėmimas ekonominio embargo esą paskatintų padėties normalizaciją visame pusrutulyje, prasidėtų prasmingos abipusės derybos dėl visos eilės dalykų, kaip Amerikos piliečių Kubos kalėjimuose, išsklaidytų šeimų susijungimo, politinių kalinių ir nusavintos nuosavybės.

VANDUO GERIMUI IR VISIEM KITIEM REIKALAM

Siaurinės Karolinos universiteto inžinerijos profesorius Daniel A. Okun, iškėlė seniai reikalin-

gą, bet kol bėdos nebuvo, neįdintą klausimą įvesti dvejopo vandens sistemą — gerimui, virmimui ir kt., kur reikalingas švarus, neužterštas, sveikas vanduo, ir vannuo reikalingas darbam, parkams laistyti, toaletam ir kt.

Žmonių mitybos ir sveikatos reikalams reikia tik vienos dešimtos dalies vandens. Atskirus geriamąjį vandenį nuo mazgojamą — 10 dalį nuo 90 dalių, galima būtų geriamąjį turėti garantuotai švarų ir pigiau kaštuotų. Daugiausiai kaštuotų dviejų vandenų kanalizacijos sistemos įvedimas, bet su laiku išsilygintų. Dviguba vandens sistema jau įvesta Colorado Springs, Singapore ir Bahama salose.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustalytė-Vaičiūnienė, ZVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos Klėseninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Juzė, EILERASČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė. 168 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgellonis, GLUDI. LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
6. Aneteljus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai. 85 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTE. Eiliuoti pasakojimai apie šviesintąs lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis \$3.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių šilėlis", vertimas. 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės. 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika. 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga. 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių 92 psl., \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai. 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės. 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai. 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Turulis, METU VINGIAI. Lyrika rinktinė. 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai. 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija. 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti i Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar pinigini orderį.

NAUJIENOS.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIEŅOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

- Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.
Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00
- Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS.
Kellonės po Europą įspūdiškai. Dabar tik \$2.00
- Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiliutus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

UNIVERSAL SAVINGS

Jums duodama AUKSINĖ DOVANA

Deimantiškai gražios ir puošnios 14 iki 24 karatų auksu dengtos tikros US monetos, kurios pasidaro vertingesnės ir laikui bėgant Jūs labiau jas pamėgsite.

Dauguma turi žėrinčius dirbtinus deimantus ir ranka įdėtus egzotiškus akmenis.

Kiekviena moneta įdėta į elegantišką dėžutę. Siūlomą dovaną, įnešę numatytas santaupas, galite pasiimti Universal Savings bendrovėje, kol kas dar yra pilna jų kolekcija.

8137 EISENHOWERIO SIDABRINIO DOLERIO MEDALIONAS.	8219 VAŠINGTONO KVOTERIO MEDALIONAS SU SINTETINIAIS DEIMANTAIS.
8217 KENEDŽIO PUSĖS DOLERIO MEDALIONAS SU SINTETINIAIS DEIMANTAIS.	8221 SPARNUOTO MERKURIAUS LAISVĖS MEDALIONAS SU SINTETINIAIS DEIMANTAIS.
8166 KENEDŽIO PUSĖS DOLERIO MEDALIONAS, PAPUOŠTAS DAILIU AUKSO APTAISU.	7195 PINIGAS SU INDENO GALVA, MEDALIONAS SU SINTETINIAIS TURKUIŠE AKMENIMIS.
6820 TRIJŲ MONETŲ APYRANKĖ.	8167 PINIGAS SU INDENO GALVA MEDALIONAS PAPUOŠTAS SU SINTETINIAIS DEIMANTAIS.
6212 KENEDŽIO PUSĖS DOLERIO PINIGAMS LAIKYTI SANKABA.	2611 "IKE" DOLERIS — PINIGAMS SANKABA.
2618 "INDENO GALVOS" PINIGAS — SANKABA PINIGAMS.	

Taupykite savo gyvenamoje aplinkėje — mes kalbame Jūsų kalba!

UNIVERSAL SAVINGS

1800 SO. HALSTED STREET

Pietuose čia pat prie Chicago Circle Campus

Phone HA 1-3070

VELTUI

duosime vieną iš "American Heritage Jewelry" su \$1,000 indėlu, o įnešus \$300 ar daugiau, jums teks primokėti \$5.00 už kiekvieną.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 3/4 %	PER ANNUM:
	\$5,000.00 OR MORE
	6 YEAR MATURITY
7 1/2 %	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4 %	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2 %	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

Pinigai turi būti depozituoti vienems metams. Dovanos negali būti siunčiamos paštu. Tik vienas objektas yra leistinas tam pačiam taupytojui, kol dovanos neišsišauks. Federalinės taisyklės uždėda nemažą piniginę baudą, jeigu indėlia yra anksčiau išimamas.

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Diennraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

ATSISAKĖ TARTIS GEČYS, PRIE KLAIDOS NEPRISIPAŽINO VELŽA

Lietuvių Bendruomenės Vakarų Vidurio apygardos š. m. bal. 27 d. atstovams dar buvo pasakyti šie žodžiai:
St. Grigaravičius, Marquette parko valdybos narys kalbėjo apie užvestos bylos reikalą. Pasakė, kad Velžos atstovaujama apylinkės valdyba siūlė taikytis, bet prie savo klaidos nepripažino ir nesiryžo tautinės ištikimybės principo pagrindu tartis. Tad ir nesutarta.
Dr. Z. Danilevičius dar padarė trumpą pranešimą apie neseniai įvykusią, audringą Veiksnių konferenciją, Vliko šauktą, pasakė:
— Nuo ryto dešimtos valandos iki trečios v. p. p. derėjomės, kad kaip nors bent svečiai galėtų dalyvauti konferencijoje,

je, mes, Reorg. Bendruomenės atstovai, bet LB-nės atstovas Gečys ir tokį pasiūlymą griežtai atmetė. Buvo nesutarta. Auditorija subangavo, pareiškė didelį nepasitenkinimą.
Ig. Serapinas, Lituanistikos instituto užakino dėstyto dir- rektorius, kalbėjo apie laikraštį, nušviečiančios LB-nės reikalą vienšališkai. Siūlė ieškoti būdų pralaužti šią užtvaną, kad diennraščio skaitytojais galėtų žinoti tiesą, — nebūtų toliau klaidinami, tiesa nuo jų nebūtų nuslepiama. Jo kalba susilaukė didelio pritarimo, jam buvo ilgai plota.
Buvo iškeltas ir įvykstančios Tautinių šokių šventės reikalas, padarytas užklausias: ar Reorganizacinė B-nė dėsia prie šios

šventės rengimo, ar ją rengs tik frontininkų okupuota Bendruomenė, tik frontininkai patiems frontininkams? Klausimas paliktas spręsti Reorg. B-nės vadovams.

Apygardos valdybos rinkimai ir jų rezultatai

Rinkimai praėjo sklandžiai, gana greit. Mat, nominacijų komisija jau buvo parengusi dirvą: parinko, pristatė sarašą kandidatų, Reorg. B-nės principų, siekusių žmonių. Kelis kandidatus pristatė ir pats suvažiavimas, vieni jų atsisakė, dėl rimtų priežasčių, kiti — sutiko ir buvo išrinkti.

Suvažiavimas išrinko dvylikos asmenų valdybą. Pirmininkė yra išrinkta B. Kemežaitė, lituanistė, talentinga, patriotė. Kiti valdybos nariai: Dr. V. Šimaitis, mok. M. Pėteraitienė, dr. V. Balčiūnas, K. Pocius, A. Orentas, Al. Repšys, E. Smilgys, J. Norkus, V. Pocius, K. Tautkus, J. G. Evans. Neuzilgo valdybos nariai pasiskirstys pareigomis, tada spaudoje bus praneštas jų pasiskirstymas veiklos sritimis. Į revizijos komisiją yra išrinkti: J. Vaičiūnas, K. Rutkauskas, A. Pleškys.

Oficiali suvažiavimo dalis buvo užskleista iškilmingai, visi suvažiavimo dalyviai grausmingai, jausmingai sugiedojo Lietuvos himną.

Suvažiavimo banketas

Atidarė J. Bagdžius, pravedė — A. Juškevičius.
Banketas įvyko vakare, toje pat konferencijos vietoje, Tautiniuose namuose.

Dr. K. Bobelis, Altos pirminkas, pasakė griežtą kalbą. Banketo dalyviai jo kalbą pertraukė net kelis kartus skardžiais plojimais. Bankete programą atliko jaunimas, gyvai, meniškai pašoko kelis tautinius šokius, šią programą dalį suorganizavo studentė Daina Danilevičiūtė. Šokėjai susilaukė šilto publikos įvertinimo, jiems buvo negailėta paploti, padėkoti. Jie visi buvo ir pavaišinti. Jaunimo paslaugai globojo J. Bagdžius, Marquette parko apy. pirminkas.

Bankete buvo apie pusantro šimto žmonių, keliasdešimt norinčių dalyvauti neįlipo, nes organizatoriai buvo nepamėtę, nepasirengę didesnį skaičių žmonių pavaišinti, tad teko vieniems ir kitiems tik apgailėstai. Ci. banketo dalyviai prie geros muzikos, jaukioje Tautinių namų salėje nuotaikingai leido laiką, buvo iki po dvyliktos valandos.

Suvažiavimo aprašymą užskleidžiant tenka nepamėti, kad suvažiavime dalyvavo įvairių politinių srovių atstovai. Suprantama, išskyrant frontininkus ir komunistus. Suvažiavimas buvo visapusiškai pavykęs, kaip sėkmingo darbo, pasitarimo, taip ir gerų nuotaikų po-

Detroito naujienos

St. Butkaus šaulių kp. kultūrinė popietė

Popietė įvyko balandžio 27 d. Lietuvių namuose. Įėjus į didžiulę salę pirmas dalykas metėsi į akis — dešinėje pusėje scenos ant padestalo stovėjo Vlodo Putvio didžiulis portretas, šalia jo vaza gvyvų gėlių.

Kultūrinę popietę pradėjo kp. pirm. Juozas Lesčinskas. Po trumpo įvados žodžio, padėjo publikai už atsilankymą. Programai praversti ir paskaityti iš naujos V. Putvio knygos Atsiminimai ir parinktieji raštai paskvietė visuomenininkę šaulę Stefaniją Kauneliene.

Prelegentė priminė Pūtviu ypatybes gyvenimo įvykius bei vietas. V. Pūtvis gimė Rygoje, augo ne lietuviškoje aplinkoje, bet vėliau brenė jau lietuviškoje. Domėjosi karine, kultūrine ir politine veikla. Išmoko kalbėti ir rašyti lietuviškai. Mokėsi šaulių gimn. Baigė Mintautaus realinę mokyklą, vėliau studijavo žemės ūkio mokslus. Susirgus tėvu grįžo ūkininkauti į tėvų ūkį. Tėvai kalbėjo tik lenkiškai. V. Pūtvis Mintautaus gimnazijoje priklausė slapta lenkų rateliui, bet kartu draugavo ir su susipratusiai moksleiviais lietuviams, ypač su V. Kalmėčiu, Montvila ir kitais ir apsisprendė likti lietuviu. Įsijungė į slaptos spaudos darbą, padėjo gabenti į Lietuvą įvairią spaudą. Anais laikais V. Putvio ūkyje vasarodavo daug ano meto lietuvių veikėjų. Ten vyko visa eilė įvairių suvažiavimų bei pasitarimų. V. Pūtvis buvo suimtas ir kalinamas šaulių ir Kauno kalėjimuose. Atsikūrus nepriklausomai Lietuvai 1918 m. organizavo vietos savivaldybes.

Tuo nesaugiu metu subrendo mintis sukurti plačią karinę organizaciją, panašią į šveicarijos. 1919 m. apipavidalinta šaulių sąjunga, kuri vėliau išaugo į didelę organizaciją visoje Lietuvoje. Suglaustai tokia būtų preleg. St. Kauneliene paskaita.

Po paskaitos iš V. Pūtviu parinktų raštų knygos ištrauką deklamavo aktorius, visa galva praaugęs kitus Detroito aktorius, Karolis Balys. Dabar jis-taip išpopuliarėjo, kad bė jo neapsieina joks rengimas. Šaulė sė sė Jadvyga Budrienė iš Klevelando supažindino publiką su kita nauja knyga, parašyta politi-

ziūriu. Drąsiai galima sakyti, jog tai buvo Reorg. Bendruomenės triumfo šventė! Tad netenkama abejoti, kad šio suvažiavimo pasisekimas dar stipriau suglaus nuosirdžių patriotų gretas ir sustiprins ryžto dvasiją atstatyti Bendruomenę, kad ji būtų patriotinė, viena ir visus išveivijos lietuvius apjungianti organizacija. (Pabaiga)
Spaudos Atstovė Z. J.

nės kalinės, ilgai iškentejusios Sibire, Elenos Jučutės — Pėdos Mirties Zonoje.

Prelegentė skaitė labai ramiai ir iš lėto. Priminė E. Jučutės kaip žemaitės užsispyrusį, bet labai objektyvų būdą. E. Jučutė Bendradarbiavo su partizanais. Dėl to pateko į rusų enkavedistų seklį rankas. Buvo ištremta į Sibiro koncentracijos stovyklą, daug kentėjo. Jos knyga yra panaši į dienoraštį.

Po dvyje paskaitų 10 minučių pertrauka. Meninė dalis: Klevelando žalgirio kuopos moterų vokalinis trijų: Nora Brazulienė, Lilija Čemplikienė ir Ona Mikulskienė, vadovaujant akomponiatorėi Genovaitėi Karskionei padainavo: A. Gačio — Pražydo jazminai, A. Brazinsko — Nemunėlį, S. Gallevičiaus — Laukiu aš. Dainos gražiai nuskambėjo. Publikai grašiai puojant išpildė dar vieną nuotaikingą dainelę — Šimkaus — Viešnelė. Toliau sekė St. Butkaus šaulių kanklių orkestro pasirodymas, vadovaujant sėsei Danutei Petronienei. Orkestras susideda iš dešimties kanklininkių, bet šiuo kartu kankliavo septynios: Laura Alkevičiūtė, Ina Asminaitė, Karina Panavaitė, Aida Petersonaitė, Vilija Smalinskaitė, Laima Svaraitė, Loreta Šveraitė, Asta Šepetytė, Kristina Veselkaitė, ir Rasa Veselkaitė. Atliko sekandias melodijas: Sadutė, Suk suk ratelį, Kanapėlė; bisu dar paskambino Pas močiutę augau. Kanklės labai gražiai nuskambėjo, publikai labai patiko ir gausiai plojo.

Po kanklių muzikos pasirodė solistė Nora Brazulienė, kuri padainavo Tallat Kelpšos — Nulpanok ir Kuprevičiaus — Valsikėliai. Solistė N. Brazulienė savo švelniu balsu sužavėjo publiką.

Baigiant žalgirietės padainavo: Lietuvos šauliams — maršą, A. Mikulskio, žodžiai A. Budrecko. Pabaigai sugiedotas Tautos himnas. Padėkos žodį tarė: St. Kauneliene, gėles įteikė Vitė ir Alė Rūta Šnapstytes.

Norėčiau pastebėti, kad su Klevelando šaulėmis žalgirietėmis dalyvavo ir šaulys Karsokas. Publikos dalyvavo apie du šimtu. St. Butkaus šaulių popietė praėjo labai kultūringai. Svečiai buvo pavaišinti kavute ir pyragaičiais. A. Sukauskas

Ne savikova, bet savišvieta

Mums atrodo, kad Tėviškės Žiburius redaguoja plačiai apsiskaitęs ir Lietuvos reikalus gana gerai suprantas katalikas kunigas. Lietuviai kunigai metėsi redaguoti ir kitus lietuviams leidžiamus leidinius, bet nei vienas jų negali prilygti Tėviškės Žiburių redaktoriui. Jis visa galva aukščiau stovi už marijonų, jėzuitų, pranciškonų, saleziečių ir kitų ordinų auklėtinius. Yra plunksną valdyti mokančių ir minčių turinčių lietuvių kunigų, bet jie sąžinės sumetimais nebenori nieko bendro turėti su skrupulų neturinčiais ordinų broliukais.

Tėviškės Žiburiai yra geriau redaguojami negu bet kuris kitas katalikų leidžiamas laikraštis. Reikia manyti, kad jo ir prenumeratorių skaičius yra daug didesnis, nes gerą laikraštį skaito ir ne katalikai. T. Ž. turi gerų bendradarbių ir turi žmonių, sugebanciu padaryti gerą informacinių žinių atranką. Gaila, kad tas geras katalikų savitraštis iki šio meto neturėjo gero reporterio Chicagoje. Anksčiau jų turėtas reporteris žinias nudažydavo rausva spalva, o dabartinis, būdamas veiklus frontovikas, nepajėgia atskirti gyvenimo tikrovės nuo įsivaizduotos naujos fronto linijos pačių lietuvių tarpe.

Atrodo, kad redaktorius pasitiki nepatikimu reporteriu. Pasitikėdamas nepatikima plunksna, jis gegužės 1 dieną parašė įžanginį "Tegyvuoja savikova!", kuris, mūsų nuomone, visai nepataikė į taikinį. Jeigu jis būtų turėjęs tikslių žinių apie Chicagoje gyvenusių menininkų įsteigtą Čiurlionio galeriją, apie nesupratimą pradžią Chicagos ir jos priemiesių Bendruomenės apylinkėse, arba pagaliau ir apie nesklaidumą, vykusius iš anksto neparuoštoje veiksmų konferencijoje, tai esame tikri, kad apie jokią lietuvių savikovą jis būtų nerašęs.

Jeigu Tėviškės Žiburių redaktorius būtų dalyvavęs paskutinėje Vliko "suorganizuotoje" veiksmų konferencijoje ir matęs Bendruomenės apylinkių narių susirinkimus, tai esame tikri, kad šitokių išvadų jis nebūtų priėjęs. Jis rašo:

"Į konferenciją suvažiavo mūsų veikėjai aptarti dabarties lietuvių uždavinių ryšium su artėjančia Europos saugumo konferencija, kur sovietai siekia galutinio savo karo grobio įteisinimo, įskaitant ir Baltijos valstybes. Tokios rimties momentu išeiti arenon su savitarpio ginčiais ir vietoje kovos su tikruoju priešu pastatyti savikovą reikiška sąmoningai kenkti Lietuvos laisvės reikalui". (Tėviškės Žiburiai, 1975 m. gegužės 1 d., 1 psl.).

Būtų labai liūdna, jeigu tokion rimton konferencijon suvažiavę mūsų organizacijų atstovai, vietoj kovos prieš okupantą, pradėtų kovoti tarp savęs. (Savikova lietuviams dar neįprastas žodis. Vieniems gali atrodyti, kad lietuvis kovoja su savimi, abejoja, neapsisprendžia; kitiems gi gali atrodyti, kad vienas lietuvis kovoja prieš kitą, savo kaimyną, tos pačios oranizacijos narį. Manome, kad redaktorius turi galvoje antrąją šio žodžio prasmę). Bet tokios savikovos lietuvių tarpe tuo tarpu dar nėra. Mums atrodo, kad lietuvių tarpe eina savišvieta.

Teisybė, ji eina labai lėtai ir sunkiai. Didelis lietuvių sektorius paliktas visai be teisingos ir tikslios spaudos. Svarbesni faktai nuo jų slepiami, o svarbesniems gyvenimo smūgiams jie nėra paruošti. Lietuviško gyvenimo reikalai taip jau susidėjo, kad vietoj tikslių žinių, teikiama išgalvoti gandai. Lietuvis turi ieškoti tikslų informacijų be priemonių ir be nuosirdžių mokytojų. Vienas kitas inteligentas, matydamas šią spragą, stengėsi žinių tiekimo klausimą kelti, bet jis tuojau buvo nustumiamas į šalį ir dar apkalbėtas. Savišvieta kelias yra sunkus, bet lietuviui pamažu ir šį klausimą sprendžia.

T. Ž. redaktorius yra įsitikinęs, kad rinkimai yra garbingas kelias tarpusavio ginčams spręsti. Tuo klausimus garbingai sprendžia kultūringi žmonės, bet kai maža grupelė, norėdama "rinkimus" laimėti, pradėjo ir balsavimo dėžę mėsti neregistruotų ir nesamų balsuotojų koteles, tai apgaulė matęs lietuvis pasipriešino. Jis protestavo ir reikalavo klausimą ištirti. Kai tyrinėjimas buvo užgniauztas, tai lietuvis pats ryžosi ieškoti teisybės. Savo patirtį kitiems jie aiškino žodžiu, raštu ir pasipiktinimu. Savoje spaudoje apgaulės jis negalėjo kelti, nes spaudos jie neturėjo. Savišvieta ėjo iš lūpų į lūpas, iš vienos apylinkės į kitą. Kada lietuviui patyrė, kad maža mūsų tautiečių grupelė, įsivaizdavusi, kad ji turinti visą išmintį ir patyrimą vadovauti mūsų tautos laisvės kovai, jie pradėjo nusiisukti nuo Ničės pasekėjų. Šviesą praregėjęsjei Chicagoje sušaukė Vidurio Vakarų atstovų konferenciją ir pasakė, kad visuomeniniame darbe reikia apsieiti be melo, apgaulės ir sukčiavimo.

Savišvieta eina lėtai, bet josios statomi žingsniai yra stipresni, lietuvių laisvės kovai jie naudingesni. Bendruomenę perorganizuoti pasiryžusieji nekenkia laisvės kovai, kaip T. Ž. redaktorius spėjoja. Jie tą kovą stiprina. Jie naudoja pasitikėjimą stiprinančius metodus. Jie nesiginčija, nieko neskaldo, jie tiktai sako, kad apgaule nesusitpirinsime laisvės kovai reikalingos vienybės.

nieko apie tai nėra). Prikrovėm jam du lagaminus įvairių brangių daiktų, gerų — maistingų maisto produktų, vitaminų... Ar tu juos gavai?"

Iš karto supratu, kuriam tikslui Griškai buvo reikalingas mano tėvo adresuoto laiško vokas. Jokių lagaminų aš, žinoma, negavau ir, aišku, niekada jų negausiu. Reikalas ne tiek dėl lagaminų. Juk Semionas, Mykolo sūnus Ogurcevas kadaise buvo mūsų lageryje auklėtojas ir vadinosi Griška — Filonov, — jis puikiai žino kas sovietinio kaceto kaliniui reikalingausia. Svarbiausia perauklėjimais, o visa kita — jokios reikšmės neturi.

Griška — Filonov nebūtų "auklėtojas", jei ir to nežinotų.

TARDYMAS

Didelis gražiai mebluotas kabinetas. Tuojau prie durų dešinėje — minkšta odinė sofa, kairėje — sunki ažuolinė, beveik lubas siekianti, knygu spinta, tiesiog prie lango, parkete atsispindėdami — du geri, dideli, suglausti, rašomieji stalai langas su nestoros vielos tinklu išėjo į vidujinį Liubankos kiemą. Ant stalų — rašalėnės ir krūvos mano byloje "kaltės įrodymų": rankraščiai fotografijos, lai-

skai, visa tai paimta iš mano buto kratos metu.

Už dešiniojo rašomojo stalo sėdėjo tartytojas, nebejaunas, bet dar ir nesenas žmogus, uniformuotas su portupeja ir perpetiniu dirželiu. Jis raukė tankius savo antakius ir žūrinėjo mano "kaltę įrodymus" uniformuotus. Žvilgtelėjęs į mane iš padilbų, jis tęsė savo darbą — vartė popierius. Neatitruko nuo savo užsiėmimo — valymo juodo brauningo — ir jo padėjėjas, dar jaunas vyriokas.

Pagal tartytojo ženklą "Popka" tykiai išėjo. Aš stovėjau padėjęs ranką ant laisvos kėdės alkūnės ir laukiau, manydamas, jog tuojau viskas paaikšės ir aš būsiu paleistas namo. Tai ko man bijoti? Aš ne nusikaltėlis, sąžinė turiu gryną ir ramią. Čia staciai kaž koks didelis nesupratimas. Taip praslinko gal 10 minučių. Tur būt iš Liubankos aikštės girdėjosi duslus automobilijų signalai ir iki smegenų gelmių įgrįšęs didmiesčio gatvių triukšmas, užesys.

— Nuimkite ranką nuo kėdės! — įsakė tartytojas.

Aš klusniai nuėmiau, nors taip buvau pavargęs, kad vos ant kojų laikiaus.

— Nejaugi jie nepasiūlys man atsisės-

ti? — maščiau sau laukdamas.

Staiga tartytojas padėjo plunksną, atsilosė savajame fotelyje, ilgai nemirksėdamas, savo tyriamuoju žvilgsniu žiūrėjo į mane ir pagaliau pratarė:

— Nu - u? ..

— Kuo ir kam aš esu skolingas, draugas tartytojas, senu sovietų piliečių kreipimosi papročiu, pradėjau aš.

— Aš tau ne draugas! Piktai suriko tartytojas, kartu trenkdamas plaštaka į stalą ir ramiau pridėjo: — Už ką areštavo? Senas būdas vaidinti nekaltą!... — Na, pasirašyk... Pakižo raštelį. Skaitau.

Pareiktas apkalbinamas pagal RSFSR BK 58-jį str. p-tus 8, 10, ir 11-tą. Tai reikiška — teroras prieš bolševikų partijos vadovybę, kontrarevoliucinė organizacija ir priešsovietinė agitacija.

Nieko sau kombinacija! Jeigu viskas pasitvirtins — "vieta mėnulyje" užtikrinta. Apačioje prierašas: "skaičiau ir pasirašiau. Tartytojas skubiai ištraukė man iš rankų špagalką ir paduoda visą "krūvą" nemokšiskai surašytų laktų.

— Įžanginio tardymo protokolas byloje N... — perskaičiau aš, antgalviniame lakte pirmasis paslapis prasidėjo šitaip: — Klausimas: Ar prisipažįstate buvęs

kontrevoliucinės — teroristinės studentų organizacijos Maskvoje narin?

— Atsakymas: "Taip, prisipažįstu. Mūsų tikslas buvo..." Toliau, ant 23 ar 24-ųjų laktų, detalus mano ir visų mūsų organizacijų, visų uždavinių išvardijimas, t. y. visų "šunybių", kurias turėjome įvykdyti paminėjimas.

— Ne, šito aš negaliu pasirašyti — tariu aš, padėdamas bylą ant stalo.

— Kodėl? — dirbtiau nustebimu pasteliravo tartytojas.

— Viskas melas, jokios organizacijos nebuvo.

Pašokęs ir persilenkęs per stalą apsiptojęs tartytojas sušuko man:

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĖ

SOVIETINIS AUKLĖTOJAS

(Sovietų kaceto vaizdai)

7 — Negalima. Kaž kaip įtariamas, reikia patikrinti... ir išėjo. Netrukus Grišką — Filoną prieš laiką (už stachanoviškumą) atleido. Berods jis vienintėlis buvo tokią dovaną už nuopelnus statant per Lunj — Vož tiltą.

Pusę metų praslinkus, Cynga susuko man kojas ir aš vos - vos išsilauždavau iš barako. Ilgai neturėjau jokios iš namų žinios ir, kai naujas auklėtojas — praeityje žymus aferistas, Voicekaskas, įteikė man antrąjį laišką, aš vos nepravirkau iš džiaugsmo.

Laiške, be kitko, tėvas man rašė: — Vakar mums buvo laiminga diena. Mus aplankė buvęs tavo auklėtojas Semionas, Mykolo sūnus, Ogurcevas. Gerėm arbatą. Jis mums daug apie tave pasakojo. Taipgi pasakė jog rytoj jis grįžtas į lagery kur manęs palikti dirbti laisvai samdomu. Paklaustas ar nebūtų jis tai malonus ir ar nepasimūtų ką nors tau nugabenti? Jis mielai sutiko. Pasakė, kad tau reikia geriau apsigenti (kodėl tu iki šiol mums

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIONAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŠIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
660 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
Išrad., penktadienis nuo 1-5 val.
ir šeštadienis, tik susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadieni 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6192 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. - BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS.
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-1070 ir 489-4441
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
OFISAI:
3403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: ME 4-1818

Residencijos: PR 6-9901

DR. J. MĖSKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Treciadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinis ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
nuo 10-12 val. vak. ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tomasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

MONTREALIO NAUJIENOS

Aušros Vartų parapijos 25 metų jubiliejinis koncertas

Teisingai Naujienos rašo, kad šiomet laikraščiai mirgėti mirga įvairių sukaktuvių aprašymais. Ir mes, atvykę į Montrealį prieš 25 metus, neatšilikime šiais 1975 m. įvairias sukaktis minėdami ir jas aprašydami.

Štai prieš 25 m. Montrealyje buvo pastatyta nauja Aušros Vartų bažnyčia, kurios statymui vadovavo buvęs anais laikais ir dabartinis mūsų energingas ir darbštus klebonas Jonas Kubilius SJ. Bažnytinis biuletenis skelbia, kad šiais 25 m. jubiliejiniais metais, turėsime įvairių iškilmių. Liepos mėn. 6 d. bus visų montrealiečių susitikimas gamtoje, Palangos vasarvietėje. (Ten parapija turi sklypą žemės ir ateityje bus pastatyta koplyčia). Didžiausios ir svar-

biausios iškilmės vyks rugsėjo 7 d. parapijos patalpose.

Bus pakviesti: kardinolas P. Leger, suteikęs naujai bažnyčiai juridines teises, Montrealio arkivyskupas Paul Gregoire, miestui ir valdžios atstovai ir visi lietuviai.

Kalėdų naktį prieš Bernelių mišias, Choras duos religines muzikos koncertą, o vėliau bus išleistas religinių giesmių plokštelės. Dabar jau ruošiamas spaudai jubiliejinis parapijos leidinys.

A.V. parapijos choras įsikūręs su pirmomis parapijos dienomis pradėdamas 25 m. jubiliejaus iškilmes, balandžio 26 d. davė savo didelį koncertą, dalyvaujant solistui baritonui Antanui Keblui. Prieš koncertą, choristai Vilija Malcūte Lietuviškai ir Gilius Bulota pranciūziškai, pasakojo trumpą choro istoriją.

Pirmąjį vargonininką ir choro įkūrėją, mirusį Aleksandrą Piešimą pagerbiant, našlei p. Piešimienėi prisegta gėlė. Prisegtos gėlės ir kai kuriems dainavusiems per tuos 25 metus solistams. Prisiminti visi buvusieji vargonininkai ir mirusieji choristai.

Klebonui J. Kubiliui pasveikinus chorą ir jo dirigentę M. Roch buvo paskaityti atsiųstieji sveikinimai: iš Chicago buvusio mūsų klebono Kazimiero Pečkio SJ, vieno iš pirmųjų buvusio chorvedžio V. Bilevičiaus ir jau po koncerto gautas sveikinimas Amerikos lietuvių vargonininkų sąjungos vardu nuo vicepirmininko Vytauto Kerbelio, kuris irgi kurį laiką buvo A. V. bažnyčios vargonininku.

Scenos uždangai prasiskleidus, šventiškai nusiteikęs choras, diriguojant muzikai M. Roch ir pirmą kartą akompanuojant profesionalie, puikiai pianistai Colombe Pelletier, pradėjo koncertą savo tradicine J. Gudavičiaus "Kur giria žaliuoja"; sekė 3 liaudies dainos: K. V. Banaičio - Atsikėlus anksty ryta, A. Račiūno - Per giria giružėle ir žemaitiškai - Vo kur tata eisma - L. Andriulio.

Baritonas A. Keblis padainavo dvi liaudies dainas apie mergaičių pametus vainikėlius J. Tallat Kelpos - Žaliojoj lankelėj ir J. Jurgučio - Stok ant akmenėlio. Toliau choras labai muzikaliai ir subtilybiškai interpretuodamas padainavo laisvų kompozicijų dainas: St. Gailevičiaus - Jaunystė, St. Šimkaus - Vakarinė daina ir ypač pakiliai ir galingai praskambėjo Stepono Sodeikos - Saurės pašvaistė. Lengvai ir žaismingai A. Keblis toliau padainavo W. A. Mozarto iš op. "Figaro vestuvės" linksmają ariją "Non piu andrai" ir liudiną St. Gailevičiaus dainą Klajūnui.

Pabaigai choro su solistu A. Keblui padainuoti labai braviu riniu kūriniu: J. Karnavičiaus iš op. "Grażina" - Jauno bajoro daina, V. Klovos iš op. "Pilėnai" - Čdrio daina ir iš tos pačios operos, choras, užbaigė koncertą triumfaliskai skambančia daina "Pasveikinimo choras".

Po efektingo finalo, publika sukėlė chorui ovacijas ir plojo visi šaukdami Bravo iki tol, kol choras dar padainavo iš G. Verdi op. "Trubadūras" čigonų dainą. Savo jubiliejinį koncertą, mūsų mielas choras, solistas A. Keblis, aukštai išsilavinusi muzikoje, puiki dirigentė Madeleine Roch ir labai gera akompaniatorė Colombe Pelletier, pravedė tą iškilmingą koncertą pasigėrėtinai muzikinėje aukštumoje, kaip interpretuojant kūrinius, taip ir pasirenkant repertuarą, kuris buvo beveik per dviem lietuviškais ir nė vienos menkavertės dainos šliagerio lygio.

Reikia labai padėkoti solistui Antanui Keblui, kuris yra Aušros Vartų choro muzikinės dalies vadovas ir palinkėti jam

JUODŲ APGYVENDYMAS BALTIJŲ APYLINKĖSE

Federalinis teisėjas Richard Austin, kurs dar 1969 metais išleido Chicago Burtų Valdybą (Housing Authority) įsakymą pastatyti 700 apartamentų baltųjų gyvenamose apylinkėse pirmiau negu tokie apartamentai bus pradėti statyti ir juodųjų apylinkėse.

Šiomis dienomis teisėjas Austin paskelbė savo 1969 metų ediktą, numatantį iš 75 iki 60 nuosimčių reikalavimą; 600 nuosimčių reikiama pastatyti apartamentus dėl 2,408 šeimų. Naujuoju teisejo Austin ediktu, baltųjų gyvenamose apylinkėse miesto šiaurvakaruose ir vakaruose, Lawndale, Pilsen, Kenwood-Oakland, Englewood, East Woodlawn ir South Shore turi būti pastatyti butai 1,442 neturtingoms ir vidutinių pajamų šeimoms.

Dirigentei įteiktos puikios rožės, o solistui bonka konjako. Choro seniūniui Heraldui Celtorui padėkojus gausiai susirinkusiai publikai chorui ir dirigentui M. Roch ir buvo baigtas koncertas.

Publikai specialių vaišių nebuvo, tik sumuštiniai ir papiausių pyragai prie kavos buvo išdėstyti ant stalų. Veikė bufetai su gėrimais ir šokta iki vidurnakties. Elzbieta Kardelienė

Marquette Parko Lietuvių Bendruomenė pavyzdinai tvarkosi

Naujai išrinktoji Liet. B-nės Marquette Parko Apylinkės valdyba pavyzdinai tvarkosi. Šių m. gegužės mėn. 4 dieną apylinkės valdybos posėdis įvyko Apylinkės pirmininko Juozo Bagdžiaus name.

Posėdyje dalyvavo pirmininkas Juozas Bagdžius, sekretorė L. Hofmanienė, Stefanija Kaulienė, Delfina Tričienė, Stasys Patlaba, St. Grigaravičius, Eugenijus Smilgys ir J. Šidlauskas. Valdybos narys J. Panka susirgo, guli šv. Kryžiaus ligoninėje, todėl posėdyje negalėjo dalyvauti.

Buvo pagerbtas Jonas Vaidešis, šiomis dienomis miręs Apylinkės veiklus narys ir organizatorius.

Apylinkės valdyba klausimą nuodugnai apsvačiusi, nutarė Romo Kalantos kovos auką ir bausius birželio minėjimus ruošti kartu su Chicago Lietuvių Taryba.

Motinos dieną, sekmadienį, gegužės 11-tą 9 val. ryto bus lietuviškos vėlavos pakėlimas, o bažnyčioje kan. V. Zakarauškas pasakys tai dienai skirtą pamokslą. Valdyba, pagerbdama motiną, tą dieną paaukos vaiknišką.

Susirinkusieji svarstė ir kitus persitvarkiusius ir į normalią organizacijos vagą įeinančius Bendruomenės reikalus. Išrinktieji patenkinti, kad didelė Marquette Parko gyventojų dauguma parodė naujai valdybai pilniausią pasitikėjimą.

Stasys Patlaba

JUODŲ APGYVENDYMAS BALTIJŲ APYLINKĖSE

Federalinis teisėjas Richard Austin, kurs dar 1969 metais išleido Chicago Burtų Valdybą (Housing Authority) įsakymą pastatyti 700 apartamentų baltųjų gyvenamose apylinkėse pirmiau negu tokie apartamentai bus pradėti statyti ir juodųjų apylinkėse.

Šiomis dienomis teisėjas Austin paskelbė savo 1969 metų ediktą, numatantį iš 75 iki 60 nuosimčių reikalavimą; 600 nuosimčių reikiama pastatyti apartamentus dėl 2,408 šeimų. Naujuoju teisejo Austin ediktu, baltųjų gyvenamose apylinkėse miesto šiaurvakaruose ir vakaruose, Lawndale, Pilsen, Kenwood-Oakland, Englewood, East Woodlawn ir South Shore turi būti pastatyti butai 1,442 neturtingoms ir vidutinių pajamų šeimoms.

Dirigentei įteiktos puikios rožės, o solistui bonka konjako. Choro seniūniui Heraldui Celtorui padėkojus gausiai susirinkusiai publikai chorui ir dirigentui M. Roch ir buvo baigtas koncertas.

Publikai specialių vaišių nebuvo, tik sumuštiniai ir papiausių pyragai prie kavos buvo išdėstyti ant stalų. Veikė bufetai su gėrimais ir šokta iki vidurnakties. Elzbieta Kardelienė

Marquette Parko Lietuvių Bendruomenė pavyzdinai tvarkosi

Naujai išrinktoji Liet. B-nės Marquette Parko Apylinkės valdyba pavyzdinai tvarkosi. Šių m. gegužės mėn. 4 dieną apylinkės valdybos posėdis įvyko Apylinkės pirmininko Juozo Bagdžiaus name.

Posėdyje dalyvavo pirmininkas Juozas Bagdžius, sekretorė L. Hofmanienė, Stefanija Kaulienė, Delfina Tričienė, Stasys Patlaba, St. Grigaravičius, Eugenijus Smilgys ir J. Šidlauskas. Valdybos narys J. Panka susirgo, guli šv. Kryžiaus ligoninėje, todėl posėdyje negalėjo dalyvauti.

Buvo pagerbtas Jonas Vaidešis, šiomis dienomis miręs Apylinkės veiklus narys ir organizatorius.

Apylinkės valdyba klausimą nuodugnai apsvačiusi, nutarė Romo Kalantos kovos auką ir bausius birželio minėjimus ruošti kartu su Chicago Lietuvių Taryba.

Motinos dieną, sekmadienį, gegužės 11-tą 9 val. ryto bus lietuviškos vėlavos pakėlimas, o bažnyčioje kan. V. Zakarauškas pasakys tai dienai skirtą pamokslą. Valdyba, pagerbdama motiną, tą dieną paaukos vaiknišką.

Susirinkusieji svarstė ir kitus persitvarkiusius ir į normalią organizacijos vagą įeinančius Bendruomenės reikalus. Išrinktieji patenkinti, kad didelė Marquette Parko gyventojų dauguma parodė naujai valdybai pilniausią pasitikėjimą.

Stasys Patlaba

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠCIONIUI

"Bet dabar, išlaisvinti nuo nuodėmių ir pasidarys Dievo tarnai, turite kaip savo vaistų pašventinimą ir kaip jo tikslą amžinąjį gyvenimą". Rom. 6:22.

Stebėtini gyvybės žodžiai. Jie atgaivina mummyse gyvą viltį. Jei Dievas išlaisvino ir pašventino mus ne dėl mūsų padarytų darbų, bet dėl jo gerų širdies norų, neatširdėdama į mūsų kūno netobulumus, tai iš tikrųjų, jam vadovaujant ir padedant, mes galime turėti vilties laimėti, kas pažadėta. Tebedėdami savo mirtinguose kūnuose mes negalėsime tobulai įvykdyti visu šventosios dvasios reikalavimų, tačiau mūsų širdies norai, troškimai ir siekimai gali būti tobuli ir dangiškajam Tėvui patinkami. Todėl galime pilnai tikėti, kad pasiliekdami ištikimi iki galo, laimėsime pažadėtąjį amžinąjį gyvenimą.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RASTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽESNĖS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RDOIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

A. A.

JUOZAS NAUJOKAITIS

Gyv. 2709 W. 71st St., Chicago, Ill.
Mirė 1975 m. gegužės mėn. 6 dieną, 9:30 val. ryto, sulaukęs 74 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Svarplių kaime, Šakių apskr.
Amerikoje išgyveno 25 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Ona, sūnus Albinas, marti Mikalina, dukterė Elena Gudinskiene, žentas Kazys, gyv. Kanadoj, 6 anūikai - Donna, Richard ir Linda Naujokaičiai, Juozas, Marijus ir Antanas Gudinskai bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Lietuvoje liko 3 seserys - Ona Kudirkienė, Antanina Sabaliauskienė ir Marcelė Eidikienė su šeimosis, 2 broliai - Jonas ir Vincas Naujokaičiai, giminaitis Adolfas Naujokaitis, mirusio brolio Antano vaikai - Marytė ir Antanas Naujokaičiai.
Priklausė Lithuanian Chamber of Commerce, Tauragės Klubui, Suvalkiečių Klubui, ir Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Organizacijai.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.
Šeštadienį, gegužės 10 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Juozas Naujokaičio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
žmona, sūnus, dukterė, anūikai, giminės.
Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GRADINSKAS

Meškeriojų svajonė
VISAS RADIJAS
AUSINĖSE
2512 W. 47 St. • FR 6-1998
Sekm. ir treč. uždaryta.

GELĖS VISOMIS PROGOMS

Beverly Hills
GĒLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĒLININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir vainikai antkapiu papuošimui ir sezonines kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-3220

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimais - Pilna aprauda
ZEMA KALNA
R. S E R E N A S
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11:30-12 val. ryto. - Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, eat the ashes, and never sleep again. Crush all smokes dead ends.
Please! Only you can prevent forest fires.

A. SIMONAITYTĖS REČITALIS

Gegužės 4 dieną Jaunimo Centre įvyko solistės Audronės Simonaitytės Rečitalis, rengtas Korp. Neo-Lithuania Vyr. Valdybos. Pilna Jaunimo Centro salė labai šiltai sutiko pačią solistę ir jos programą, sudarytą iš labai romantiškų, pavaršėkų nuotaikos dainų.

Kada teko su dainininke aptarti praėjusios Vasario 16 d. minėjimo meninę programą, kurioje ji dirigavo. Dainavos chorą, panelė Audronė kalbėjo: Tik nerašykite "solistė Simonaitytė", nes aš dainavimu dar nebaigiau ir per anksti tokiu titulu didžiūoti". Po šio rečitalio jau drąsiai galima ją vadinti soliste, tai titulas, kurio ji pasiekė didelės meilės muzikai, kieto darbo ir ambicingo pasiaukojimo keliu.

Programoje buvo: Haendelio, Mozarto, Puccini, Massenet kūriniai, o po pertraukos ir S. Šimkaus, P. Olekos, A. Račūno harmonizuotos liaudies dainos. Be jų solistė padainavo melodingas Pergolesi, Schumano ir Schuberto dainas.

Pabaigai solistė Simonaitytė pasirinko 18-to šimtmečio kompozitoriaus B. Vekerleno lengvus kūrinius. Čia tik neaišku, kodėl tas prancūzas "sulietuvintas", kada kiti programoje įrašyti jų originaliomis pavardėmis?

Solistės A. Simonaitytės koncertas buvo lengvas, grakštus. Ji pati graži, žavi, simpatinga, nedidelio balso, taupi išraiškose, kartu pasitikinti, šilta, jaučianti, kad dainuoja draugams. Po rečitalio dainininkei buvo sunėšta daugybė gėlių. Dainininkei profesionališkai akompanavo Richard Boldrey. Solistei A. Simonaitytei reikia linkėti geriausios sėkmės tolimesnėje dainininkės kelionėje į meno aukštumas. A. P.

ALT Informacija

LAISKAI IR TELEGRAMOS

Laiškais, telegramomis ir asmeniškais kontaktais su prezidentu, Kongreso nariais ir valdžios pareigūnais jau daug atsiekėme, bet las pastangas tęsiame, kol Lietuvos reikalai bus tikrai apsaugoti Europos Saugumo konferencijoje.

Persijos mitologijoje yra žinoma gera feja Homa, kurios galvą matome šioje nuotraukoje. Modernioje Irano lėktuvų bendrovė adaptavo šią feją savo simboliu, jos paveikslas bus ant lėktuvų uodegos.

gumo konferencijoje. Amerikos Lietuvių Taryba plačiai šia me reikale talkina mūsų visuomenei. Altos centrinė būstinė priima telegramas kasdien nuo 9 v. r. iki 2 v. p. p., antradieniais ir ketvirtadieniais dar ir nuo 4 val.30 min. iki 7 v. v., o sekmadieniais nuo 12 v. iki 2 v. p. p. Adresas: 2606 W. 63 rd. St. Chicagoje, tel.: 778 - 6900.

AMERIKIEČIAI MUMS TALKINA WASHINGTONĖ

Senatorius Birch Bayh (dem. Ind.) pranešė Amer. Liet. Tarybai, kad Lietuvos reikalai jį kontaktavo Valstybės Departamento pareigūnus, kurie jam užtikrino, kad JAV nekels savo politikos Baltijos valstybių inkorporavimo nepripažinime Europos Saugumo konferencijoje. Taip pat senatorius J. Glenn Beall, Jr. (resp. Maryland) informavo Altos pirm. dr. K. Bobelį, kad jis kontaktuoja Valstybės pareigūnus Lietuvos reikalui.

NEBEBUS ATMATŲ

Palmer House Chicagoje įvykusioje technologų, inžinierių ir keturių dienų konferencijoje buvo aptariami ir svarstomi metodai, priemonės ir nauji išradimai, kaip sunaudoti miestų atmatas. Pasirodo, kad jau yra išbandyti su pilnu pasisekimu išradimai, kaip atmatas išskirstyti į tris dalis: svarų vandenį, kurį (energiją) ir chemikalus taip kad viskas vėl galima sunaudoti.

Chemijos inžinieriaus Lawrence Cecil projekto, miestai jau gali statyti įmones, kuriose visos miestų atmatos (garbage) galima paversti energija, svariu vandeniu ir vėl sunaudojamiems chemikalais. Tokias atmatų perdirbimo įmones pastatysis Chicagoje, nebebutų reikalo teršti Michigano ežerą ir Chicagojos upę.

"Jei industrija vėl apšvarinusi atmatas, sunaudotų savo pramonės reikalams apvalytą vandenį, tuomet jokie nešvarumai nebeterštų aplinkos", pasakė inž. Cecil.

BRANGOKA

— Marfa, krautuvėje megztukas parduoda!
— O kokia jų kaina?
— Velniai žino!
— Ogo-o-o-o- Brangoka!

TRUMPAI

— Chicago mero įstaigos tarnautojai pensininkų reikalams informuos Chicago pietvakarių vyresnio amžiaus gyventojus apsaugos bei saugumo reikalais specialiuose mitinguose gegužės 9 d. nuo 9:30 ryto iki 1 val. po-

piet Chicago Savings and Loan b-vės patalpose, 6245 So. Western Ave. Policijos bei kitų sričių tarnautojai duos patarimus ir atsakinės į rūpimus klausimus.

— Vytautas Mickevičius išrinktas Toronto universiteto lietuvių studentų klubo pirmininku, Dalia Sokolovaitė — vicepirm., Dona Zulytė — parengimams, Snaigė Valiūnaitė — sekr., Andrius Gaputis — išd. Praeitą kadenciją klubo pirm. buvo Algis Senkus. Rudenį buvo išrinktas naujųjų stud. atstovas. Klubas artimai bendradarbiauja su Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų S-ga ir jos pirm. Antanu užtikrino, kad JAV nekels savo politikos Baltijos valstybių inkorporavimo nepripažinime Europos Saugumo konferencijoje. Taip pat senatorius J. Glenn Beall, Jr. (resp. Maryland) informavo Altos pirm. dr. K. Bobelį, kad jis kontaktuoja Valstybės pareigūnus Lietuvos reikalui.

— Onos Mikulskienės vadovaujamas Ciurlionio ansamblio kanklininkės buvo pakviestos į 2 vietos mokyklą supažindinti mokinius su lietuvių liaudies dainomis ir muzika. Ta proga inž. H. Bankaitis supažindino klausytojus su istorine Lietuva ir jos dabartimi.

— T. Kudaba iš Hamiltono yra Britų Kolumbijos universiteto futbolo komandos kapitonas. Jis yra sudaręs sutartį žaisti Hamiltono Tiger-Cats klube.

— Muz. E. Kriščiūnas buvo pagerbtas ir pristatytas Toronto lietuvių visuomenei Priskikimo salėje. Programoj dalyvavo sol. J. Sriubškieńė, A. Simonaitytė ir R. Strimaitis, muz. D. Remeikytė ir parapijos choras.

— Dr. Juozas Kaškelis išrinktas Toronto lietuvių verslininkų ir profesionalų s-gos pirmininku, S. Janušauskas — vicepirm., B. Jackus — sekr., V. Butrimas — išd., A. Kairys — ypatingiems reikalams.

San Francisco žmogaus teisių komisija nusamdė šią moterį, išsiginusią lesbietę, vadovauti homoseksualių reikalų komisijai.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
MAIDS
Full time — Part time.
Must apply in person.
BUDGETEER MOTOR INN.
17003 South Halsted St.
Harvey, Illinois

— Auksinis Lietuvos Dukatas buvo parduotas už \$60,000 retų monetų varžybose, įvykusiose New York mieste. Moneta buvo nukalta 1401 m. Vilniaje iš gryo aukso.

— Petras Lengvinas, Box 148, Union Pier, Mich. 49129, po žiemos poilsio Floridoje jau atvyko į savo vasarvietę priimti atvykstančius savaitgaliais lankytojus ir pasirošti priėmimui gausius vasarotojus, kurie kasmet suvažiuoja iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių. Šiose lietuviškose vasarvietėse tautiečiai vasarą susitinka su savo pažįstamais ir giminėmis praleisti atostogas, atnaujinti pažintis bei užmegsti naujus draugystės ryšius. Šių lietuviškų vasarviečių pirmūnai buvo Viktorija ir Algirdas Karaičiai, Gintaro vilų savininkai.

— Aldona ir Vincas Kačinskai buvo išvykę porai savaitėi į pietines valstijas, pasiekdami New Orleans miestą Alabamos valstijoje. Pakeliui buvo sustoję pas Vaclavą ir Joną Bagdanavičius, Hot Springs, Ark. Kartu su jais keliavo Stefanija Kaulėnienė, L. B. Marquette Parko apylinkės valdybos narė švietimo reikalams. Grįžus, pradėjo ruošti padėti mokyklų vadovėms iškilmingiau užbaigti mokslo metus bei išleisti baigiančius mokyklas.

— Mykolas Maksvytis, Jūrų šaulių Daukanto kuopos pirmininkas, lankėsi Naujienose ir ta proga jų paramai įteikė penkinę. Jūrų šauliai yra numatę atlikti savo tradicines ir naujas keliones savo naujuoju laivu.

— G. Padagas iš Marquette Parko apylinkės, pratešdamas prenumeratą, atsiuntė Naujienų paramai penkinę. Tos pat apylinkės tautietis užsisakė Naujienas vieneriems metams. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams, platintojams ir naujiems skaitytojams. Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai.

— L. B. Marquette Parko apylinkė prisimins Roma Kalantę, Naujuosius Pilenus ir paminės Motinos dieną iškiliant vėliavą prie Lietuvių parp. bažnyčios šį sekmadienį, gegužės 11 d. 9 val. ryto. Iškilmingos pamaldos su atinkamu pamokslu bus 10:30 val. ryto.

— Venecuelos Lietuvių Draugija Chicagoje rengia Motinų pagerbimą š. m. gegužės mėn. 10 d. Balio Pakšto salėje. 3800 So. California Ave. Programą išpildys muziko Fausto Strolio vadovaujama jaunimo ir studentų grupė. Šokiams gros Balio Pakšto orkestras, bus šilta ir šalta vakarienė. Auka 7 dol. asmeniui. Pradžią 730 val. vak. Užsiskaityti bilietus tel. 225-4995 arba 776-3727.

Anksčiau atėjusieji bilietus galės gauti prie įėjimo. (Pr.)

— Iš dviejų vienas. Anglijos ir Britanijos Lietuvių Klubai Chicagoje, eilę metų veikę atskirai, nutarė susijungti į vieną bendrą organizacinę vienetą. Balandžio 20 d. abiejų klubų valdybos bendrame posėdyje vienbalsiai nutarė š. m. gegužės 11 d. 2 val. p. p. Lietuvos Vyčių salėje, 2455 W. 47th St. susaukti abiejų klubų visuotinių narių susirinkimą, kad patvirtintų valdybų nutarimą susijungti. Visi klubų nariai kviečiami dalyvauti.

— Į bendrą Britanijos ir Anglijos lietuvių klubų susirinkimą kviečia pirmininkai
Pranas Rumša ir
Justinas Šidlauskas

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIMS NUOSIMČIAIS MENESIMAIMS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS — VARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOW ant 43' sklypo. Centr. sodymas. 64-ta ir Whipple. Nebrangus.
2 BUTŲ po 4 1/2 kamb. 17 metu. 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvienam butui atskirai. Tik \$43,000.
4 BUTŲ: 2 no 4, 2 po 3 ir 3 kamb. atskirai sklype. 2 auto garažas. Centrinis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta.
10 BUTŲ MORAS. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kambariai.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — Kitur

KITUR IŠKILIANČIS SAVININKAS
turi skubiai parduoti Tinley Parke esantį gražų namą su dideliu sklypu. Daug medžių ir vasmedžių.
Skambinti
532-6241

— Tėviškės tautinių šokių grupė po ilgos pertraukos, vėl pasirodys Motinos dienos minėjime gegužės 11 dieną Tėviškės parapijos salėje. 6641 So. Troy Ave. Šiai grupei vadovauja jauna talentinga tautinių šokių mokytoja Rūta Kleinaitytė, o globoja Ela Sinickienė. Visuomenė kviečiama dalyvauti. (Pr.)

— Kas žuodė ir žuodė lietuvių tautą. Tai naujai išėjusios A. D. Kizlio Kizlaičio 127 puslapių knygos pavadinimas. Jos kaina \$2.25. Autorius, recenzuodamas V. Žemaičio vandenvardžius ir piliakalnius, gvildena istorinius ir šių dienų lietuvių tautinės savizudybės aspektus. Nurodo būdus, kaip išsilaisvinti iš užgožusios svetimųjų dvasinės vergijos ir medžiaginio išnaudojimo.

NAUJIENOSE galima gauti tik po vieną knygos egzempliorių, atsiuntus nurodytą sumai čekį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1763 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60638.

Pažįstusias kaitių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kulininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ČIA GEROVĖ
PUSANTRO AUKŠTO namas, 2 butai, vienas dalinai nebaigtas, už Marquette Parko arti Pulaski, ant 30 pėdu sklypo. \$22,500.
TRIJŲ BUTŲ MORAS Marquette Parke, naujas gazu šildymas, garažas. \$29,000.
PUIKUS 5 KAMB. 15 metu mūras. Arti "Cool Aid" ir mūsų ofiso. — \$24,900.
ARTI KEDZIE prie parko 12 m. 2 butu po 5 1/2 kambarių mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. \$43,800.
SVIESUS DIDINGAS 16 m. 3 butu mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. Alum. langai. 40 pėdu lotas. Marquette Parke. \$46,000.
4 BUTŲ didelis mūras, neša 15% investuoto kapitalo. Platus lotas atskiri gazu šildymai Brighton Parke. Nugalėtojai iki \$29,000.
DIDELIS 5 KAMBARTU 2 aukštu 20 metu mūras. 1 1/2 vonios. Sansas puiknie beismantas. Blokas į pietus nuo Marquette Parko ir Kedzie. — \$29,800.
3 BUTŲ OCTAGON originalus modernus vidur. 3 auto mūro garažas. Gražiam Marquette Parke. \$45,000.
10 BUTŲ MORAS naujas gazu šildymas, alum. langai 60 pėdu lotas. 2 buto mūro garažas virš \$17,000 pajamų. Arti mūsų. \$77,000.

VALDIS REAL ESTATE
7051 So. Washenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS. IVAIRŲ PRAIMAIMŲ NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO DĖKIMAS. PARDAVIMAS. BALYS BUDRATIS

PIETŲ REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Trenzin mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visus rūšių namo apšildymo nešius, air-conditioning, vandens boilerius ir šilumos rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$60 pusvalčių automobilio Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskaitimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660